

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка
Освітня програма	40450 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	158
Повна назва ЗВО	Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка
Ідентифікаційний код ЗВО	02125674
ПІБ керівника ЗВО	Носко Микола Олексійович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://chnpu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/158>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	40450
Назва ОП	Середня освіта (Історія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.03 Історія
Рівень вищої освіти	Магістр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Бакалавр
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	<i>відсутня</i>
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	м. Чернігів, проспект Миру, 13
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	Магістр освіти (Історія). Викладач історії та правознавства, викладач історії та українознавства, організатор краєзнавчо-туристичної роботи
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	345932
ПІБ гаранта ОП	Янченко Тамара Василівна
Посада гаранта ОП	Професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	t.yanchenko@chnpu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(066)-321-17-21
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	1 р. 4 міс.
очна денна	1 р. 4 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Трансформаційні процеси, що відбуваються у сучасному суспільстві, реформування системи освіти України та її входження в європейський соціокультурний простір потребують значної уваги до професійної підготовки студентів – майбутніх викладачів історії. Історія як навчальна дисципліна відіграє важливу роль у формуванні суспільних відносин, допомагає молоді усвідомити себе не тільки громадянами України, але й представниками європейської та світової цивілізацій, сприяє формуванню громадянської та соціальної компетентностей, розвитку почуття поваги до інших народів, що є важливою умовою сталого суспільного розвитку. Тому актуальною є проблема підготовки викладачів історії на засадах компетентнісного та міждисциплінарного підходів, які застосовуються у процесі реалізації освітньої програми «Середня освіта (Історія)» у НУЧК імені Т. Г. Шевченка.

Підготовка учителів історії у Чернігові має тривалі традиції. Після заснування у 1916 р. Чернігівського учительського інституту, назва, статус і структура якого надалі неодноразово змінювались, у його стінах повсякчас вивчали та викладали історичні дисципліни. У 1949 р. історичний факультет було закрито, а викладачів і студентів переведено до інших закладів вищої освіти України. Час довів помилковість цього рішення, і у 1972 р. історичний факультет Чернігівського державного педагогічного інституту відновив свою діяльність. Створення у 2009 р. на базі історичного факультету Інституту історії, етнології та правознавства імені О.М. Лазаревського, який пізніше було реорганізовано у Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського, засвідчило визнання його здобутків у освітній та науковій діяльності. Підготовка фахівців за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти здійснюється в університеті з 2008 р.

ОП «Середня освіта (Історія)», що акредитується, передбачає підготовку фахівців освітнього ступеня «магістр». Вона розроблена з урахуванням традицій підготовки учителів історії, накопичених у НУЧК імені Т. Г. Шевченка, та на засадах сучасних науково-педагогічних підходів до визначення мети та змісту освіти, методів і технологій навчання. У розробці цієї освітньої програми брали участь науково-педагогічні працівники і роботодавці – представники закладів освіти Чернігівщини. У січні 2020 р. були проведені засідання кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін (протокол № 7 від 21 січня 2020 року), на яке була запрошена директорка Чернігівської середньої загальноосвітньої школи № 13 м. Чернігова Ващенко А.В., та кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин (протокол № 6 від 17 січня 2020 р.), на яких обговорювалося питання про удосконалення підготовки магістрів за ОП Середня освіта (Історія). Освітня програма була розглянута та затверджена Вченою радою НУЧК імені Т. Г. Шевченка (Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.).

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2020 - 2021	23	15	8	0	0
2 курс	2019 - 2020	20	17	3	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	4030 Фізична культура 4031 Географія 5076 Українська мова і література 5813 Біологія 5896 Математика 6302 Українська мова та література 6862 Трудове навчання та технології 7289 Інформатика 8287 Історія 19165 Здоров'я людини 19904 Режисура музично-виховних шкільних заходів

20925 Краєзнавчо-туристична робота
 20926 Правознавство
 23779 Українознавство та краєзнавчо-туристична робота
 23781 Українська мова та література
 23782 Іноземна (англійська) мова
 23783 Географія
 24379 Інформатика
 24779 Середня освіта (Музичне мистецтво)
 24860 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
 24862 Середня освіта (Хімія)
 24863 Середня освіта (Географія)
 24869 Хореографія
 24870 Фітнес
 24871 Спортивне тренування
 29255 Українознавство
 32472 Середня освіта (Українська мова і література)
 32473 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
 32518 Фізична терапія та ерготерапія
 33509 Середня освіта (Мова і література (англійська))
 34352 Середня освіта (Біологія.Хімія)
 34353 Середня освіта (Хімія.Біологія)
 34354 Середня освіта (Географія.Біологія)
 36210 Мова і література (англійська)
 37355 Середня освіта (Здоров'я людини)
 38860 Середня освіта (Мова і література (англійська))
 40058 Середня освіта (Історія)
 40059 Середня освіта (Фізична культура)
 42194 Середня освіта (Мова і література (англійська))
 48158 Середня освіта (Біологія)
 21589 Графічний дизайн
 21588 Дизайн одягу
 21587 Автосправа
 5668 Фізика
 6589 Хімія
 6267 Музичне мистецтво
 24853 Середня освіта (Інформатика)
 35828 Середня освіта (Біологія та хімія)
 24851 Середня освіта (Математика)
 6304 Мова і література (англійська)
 24852 Середня освіта (Фізика)
 32516 Громадське здоров'я

другий (магістерський) рівень

4033 Трудове навчання та технології, автосправа
 4283 Фізика, інформатика
 5596 Історія, українознавство
 5809 Українська мова і література, редагування освітніх видань
 5894 Історія і правознавство
 5897 Українська мова і література та художня культура
 6266 Фізична культура та спортивно-масова робота
 6459 Трудове навчання та технології, конструювання та моделювання одягу
 6909 Фізична культура
 7290 Фізична культура, фізичне виховання дітей дошкільного віку
 7325 Мова і література (англійська)
 7371 Українська мова і література, мова і література (англійська)
 7540 Історія, краєзнавчо-туристична робота
 7959 Історія, суспільствознавство
 8010 Трудове навчання та технології, автосправа та інформатика
 8049 Трудове навчання та технології, конструювання та моделювання одягу, інформатика
 8051 Мова та література (англійська)
 19911 Режисура музично-виховних шкільних заходів
 19913 Художня культура
 19914 Методика виховної роботи
 21590 Автосправа
 21603 Дизайн одягу
 21604 Графічний дизайн
 21605 Українська мова і література. Редагування освітніх видань
 21606 Українська мова і література. Мова і література (англійська)
 21607 Українська мова і література. Художня культура
 21608 Історія та правознавство
 24383 Автосправа та інформатика
 24385 Дизайн одягу та інформатика
 24386 Графічний дизайн та інформатика
 24795 Правознавство

	24796 Українознавство та краєзнавчо-туристична робота 24797 Географія 24841 Середня освіта (Математика) 24842 Середня освіта (Фізика) 24843 Середня освіта (Інформатика) 24848 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) 24849 Середня освіта (Хімія) 24872 Хореографія 24873 Методика спортивно-масової роботи 24874 Середня освіта (Фізична культура) 28396 Мова і література (англійська) та німецька мова 28397 Середня освіта (Трудове навчання та технології) 28475 Середня освіта (Хімія) 28476 Середня освіта (Біологія) 29019 Середня освіта (Біологія та хімія) 29020 Середня освіта (Хімія та біологія) 29065 Середня освіта (Музичне мистецтво) 29254 Краєзнавчо-туристична робота 29617 Середня освіта (Біологія) 32687 Середня освіта (Українська мова і література) 33791 Середня освіта (Мова і література (англійська)) 33803 Середня освіта (Географія) 35491 Географія 38896 Середня освіта (Музичне мистецтво), (Методика виховної роботи) 38897 Середня освіта (Музичне мистецтво), (Режисура музично-виховних шкільних заходів) 39235 Мова і література (англійська) та німецька мова 39240 Мова і література (англійська) 40450 Середня освіта (Історія) 42200 Середня освіта (Мова і література (англійська))
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	47911 Середня освіта (фізична культура, основи здоров'я)

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	45501	16228
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	44827	16228
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	674	0
Приміщення, здані в оренду	591	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>Освітня програма 014.pdf</i>	pltkDF3d4eTaoWBQgcCTDWbPDnnuwG72X8511/LmCVs=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план.pdf</i>	v8joGGeruSemZG4VudobUQBSu721vSrInzmjr+74UIc=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 1..pdf</i>	tGKFVBIrWT8sYhTEbvjZQYoKOBIfM1+cSQcMvFZj58c=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 2..pdf</i>	cdyz5AQkrCXXD6AAWBIFQmSCuzLK5MqHJyQRF6bwPvQ=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук.pdf</i>	RmoxSyaG3nM8+MAurfAMytOnVjy7MntoKhX3cf2br6I=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Цілі ОП полягають у забезпеченні набуття здобувачами освіти загальних і професійних компетентностей магістра освіти, достатніх для здійснення професійної педагогічної діяльності у закладах освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія). Особливістю ОП є її міждисциплінарний характер, поєднання дисциплін соціогуманітарного, педагогічного та історичного спрямувань, а також наявність вибіркового блоку: правознавство та українознавство і краєзнавчо-туристична робота.

Програма дозволяє отримати знання з педагогічних дисциплін, актуальних проблем вітчизняної, європейської та світової історії, розвивати критичний підхід до національної та регіональної історіографії, розуміння просторового, діахронічного та тематичного аспектів історії, формувати вміння застосовувати ці знання у професійній педагогічній діяльності.

Програма реалізується з використанням сучасних методів викладання навчальних дисциплін. Практична підготовка передбачає проходження практик у закладах вищої освіти, музейних установах, Навчально-наукових станціях у Седневі та Любечі (Чернігівська область). Така практична підготовка не тільки забезпечує фундаментальними знаннями та вміннями, що можуть бути використані у науково-дослідній діяльності, а й надає можливості майбутнім викладачам історії щодо використання у педагогічній діяльності сучасних технологій навчання, пов'язаних з розширенням освітнього простору, активізацією пізнавальної діяльності здобувачів освіти, формуванням їх навчальної мотивації.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Відповідність мети ОП стратегії Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка полягає у забезпеченні якісної вищої освіти шляхом особистісного навчання, орієнтованого на наукові дослідження відповідно до потреб сучасного суспільства, задля підвищення конкурентоспроможності здобувачів освіти як майбутніх фахівців і ЗВО у цілому та його інтеграції в міжнародний освітній простір (https://drive.google.com/file/d/oByJ_WEFXldX_Wjc2aFFsZogidW8/view). Згідно «Стратегії розвитку НУЧК імені Т.Г.Шевченка на 2016-2021 роки», затвердженій рішенням вченої ради університету (протокол №4 від 2 листопада 2016 р. (https://drive.google.com/file/d/oByJ_WEFXldX_Wjc2aFFsZogidW8/view), місія університету, зокрема, полягає в забезпеченні сучасної якісної та доступної освіти шляхом передачі студентам знань і досвіду викладачів, формування компетентностей та розвитку новітніх наукових і освітніх технологій та підготовки висококваліфікованих кадрів, які здатні до практичної реалізації отриманих знань і умінь, компетентностей в освіті та науці, що відповідає цілям освітньої програми «Середня освіта (Історія)» щодо комплексної підготовки кваліфікованих фахівців на другому (магістерському) освітньому рівні.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси та пропозиції здобувачів вищої освіти щодо формулювання цілей і програмних результатів навчання враховуються на різних етапах співпраці та спілкування з ними: під час проведення профорієнтаційної роботи зі студентами, які здобувають освітній ступінь «бакалавр», під час ознайомлення здобувачів освіти з вибічковими навчальними дисциплінами і реалізації їх права на побудову індивідуальної освітньої траєкторії, під час викладання навчальних дисциплін. Пропозиції випускників, які навчалися на ОП «Середня освіта (Історія)», враховуються у процесі бесід з ними представників адміністрації та науково-педагогічних працівників Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського.

Сутність їх пропозицій, що були враховані при розробці та реалізації ОП, здебільшого полягали в розширенні можливостей випускників ОП щодо їх працевлаштування, у формуванні «soft skills» у процесі навчання, збільшенні практичних складників професійної підготовки майбутніх викладачів історії та правознавства, історії та українознавства та організаторів туристично-краєзнавчої роботи, ознайомленні їх з інноваційними освітніми технологіями.

- роботодавці

Інтереси та пропозиції роботодавців (керівників закладів загальної середньої освіти, закладів професійної освіти, Чернігівського історичного музею імені В.В. Тарновського, Національного історико-архітектурного заповідника «Чернігів стародавній», які є діловими партнерами Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського) відображені в програмних результатах навчання і стосуються практичних складників професійної підготовки майбутніх викладачів історії та правознавства, історії та українознавства й організаторів туристично-краєзнавчої роботи, дисциплін вибіркового блоку, що забезпечують формування компетентностей, пов'язаних із додатковою кваліфікацією випускників освітньої програми «Середня освіта (Історія)».

- академічна спільнота

ОП реалізується у ході активної співпраці з академічними установами Національної Академії наук України – Інститутом історії України, Інститутом археології, Інститутом української археографії та джерелознавства. Представники академічної спільноти беруть участь у викладанні дисциплін навчального плану ОП. Це такі вибічкові дисципліни: Актуальні наукові та суспільні проблеми історії України періоду Другої світової війни / Історична пам'ять і формування політичної нації в Україні; Актуальні проблеми сучасної історіографії: соціогуманітарне знання та історичне мислення XIX- початку XX ст. / Обряди життєвого циклу людини (родильна

та поховальна обрядовість українців); Генеалогія / Біографістика та просопографія.

Співпраця учасників освітнього процесу з представниками академічної спільноти відбувається і під час проходження здобувачами освіти археологічної практики у Національному історико-архітектурному заповіднику «Чернігів стародавній», на Навчально-наукових станціях у Седневі та Любечі.

Учасники освітнього процесу (науково-педагогічні працівники та здобувачі освіти) беруть участь у роботі науково-практичних конференцій та інших заходах, що організуються НАН України та НАПН України. Доповіді викладачів і студентів на таких заходах почасти стосуються організації освітнього процесу.

Тому інтереси та пропозиції представників академічної спільноти безпосередньо впливають на формування результатів навчання здобувачів освіти, які навчаються за ОП «Середня освіта (Історія)».

- інші стейкхолдери

Урахуванню інтересів та пропозицій стейкхолдерів щодо удосконалення ОП Середня освіта (Історія) сприяє те, що представники адміністрації Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського та науково-педагогічні працівники активно співпрацюють з Чернігівською Малою академією наук учнівської молоді (низка викладачів, які працюють на ОП, є членами журі конкурсу-захисту учнівських робіт та здійснюють керівництво їх написанням), громадськими організаціями, зокрема такими як Чернігівська обласна організація Національної спілки краєзнавців України, ГО «Спілка жінок Чернігівщини», «Асоціація освітян імені Софії Русової». Співпраця з громадськістю, спрямована на інформування стейкхолдерів щодо формулювання цілей і програмних результатів навчання, відбувається і через засоби масової інформації: виступи на радіо, телебаченні використання інтернет-ресурсів.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Цілі та програмні результати навчання ОП достатньо повно відбивають тенденції розвитку спеціальності 014 Середня освіта (Історія), насамперед у тому, що стосується формування компетентностей викладачів (учителів) історії та програмних результатів навчання, пов'язаних із викладанням історії у закладах освіти.

Цілі та програмні результати навчання ОП відповідають потребам ринку праці у кваліфікованих викладачах історії для закладів освіти та в організаторах туристично-краєзнавчої роботи у місті Чернігові та в регіоні у цілому. Ринок праці вимагає від фахівців міждисциплінарних компетентностей, що формуються у процесі вивчення історичних дисциплін, освітніх і педагогічних наук. На ринку праці потрібні фахівці, які володіють «soft skills» – готовністю до неперервного навчання, опанування нових знань і способів мислення, здатністю генерувати нові науково-теоретичні та практично-спрямовані ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, здатністю раціонально організовувати власну діяльність та ефективно використовувати час, здатністю працювати у команді, застосовувати командний підхід до вирішення професійних задач. Формування таких компетентностей передбачено ОП «Середня освіта (Історія)».

Відповідність ОП тенденціям розвитку спеціальності та ринку праці досягнута завдяки оптимальному визначенню загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання, поєднанню у навчальному плані обов'язкових і вибіркового компонентів, аудиторних занять і навчальних практик.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

ОП «Середня освіта (Історія)» відноситься до галузі знань 01 Освіта / Педагогіка. Під час формулювання цілей і програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий контекст, що пов'язаний з фаховою підготовкою викладача історії та правознавства, історії та українознавства. Саме набуття компетентностей викладача названих навчальних дисциплін є основною метою ОП. Програмні результати навчання, визначені освітньою програмою, що враховують галузевий контекст, передбачають знання теорії навчання, методики викладання історії та правознавства/українознавства, напрямів діяльності, компонентів педагогічної культури викладача закладу освіти, змісту, планування та організації освітнього процесу у вищій школі, теоретичних і практичних основ інноваційних освітніх технологій, дидактичних принципів інноваційної освіти, вимог до використання сучасних інноваційних технологій навчання; знання сучасних підходів до викладання правознавства та українознавства у закладах освіти; вміння використовувати різноманітні форми і методи навчання та виховання учнів і студентів у закладах освіти, використовувати інноваційні технології навчання тощо.

Регіональний контекст враховано завдяки тому, що у навчальному плані є дисципліна «Історія Чернігово-Сіверщини» та інші дисципліни, зміст яких пов'язаний з історією або сучасністю Чернігівщини – «Польова археологія», «Археологічна практика», «Генеалогія», «Туристичні ресурси України», «Історія української кухні» тощо.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

В Україні та за кордоном наявний позитивний досвід професійної підготовки викладачів історії і наявні аналогічні освітні програми. У процесі реалізації ОП враховано досвід визначення програмних результатів навчання за аналогічними ОП таких українських ЗВО: Київського університету імені Бориса Грінченка, Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Науково-педагогічні працівники Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені А.М. Лазаревського вивчають європейський досвід інноваційних технологій навчання завдяки реалізації проекту «Європейський освітній простір: можливість та виклики для України» програми Erasmus+ напряму Jean Monnet

611363-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE. Науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни ОП, проходять стажування у вітчизняних і європейських закладах вищої освіти; беруть участь у міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях та інших заходах, під час яких відбувається обмін досвідом організації освітнього процесу та підготовки фахівців – майбутніх викладачів історії. Це має позитивний вплив на визначення програмних результатів навчання ОП.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю, яка акредитується, – відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам щодо освітнього ступеня «магістр», який, згідно з Національною рамкою кваліфікацій, прирівнюється до сьомого кваліфікаційного рівня.

Програмні результати навчання за ОП відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій за такими критеріями:

- знання – концептуальні знання, що включають наукові здобутки у галузях педагогіки та освіти. В ОП визначені такі програмні результати навчання: знання теорії навчання, методики викладання історії та правознавства /українознавства; знання теоретичних і практичних основ інноваційних освітніх технологій; знання основних тенденцій історичних і державотворчих процесів в Україні та світі; розвитку української національної ідеї, основних досягнень української державності та культури; знання історичних фактів і чинників, що вплинули на історичний розвиток України; знання та розуміння методики і методології наукових досліджень;
- уміння/навички – спеціалізовані уміння/навички розв'язання педагогічних (освітніх) проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження педагогічної діяльності, здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широкому освітньому або мультидисциплінарному контекстах, наприклад в ОП визначені такі результати навчання: вміння використовувати інноваційні технології навчання; вміння аналізувати сучасні глобальні проблеми людства; вміння пояснювати геополітичну карту світу; вміння аналізувати історичний процес у світі та в Україні; вміння аналізувати актуальні проблеми історичної науки; вміння розуміти сучасні наукові досягнення в галузі історії, педагогіки, методики викладання історії, правознавства, та знаходити нові джерела інформації, працювати з різними типами джерел, аналізувати та синтезувати отриману інформацію.
- комунікація – зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються, наприклад в ОП зазначені вміння використовувати різноманітні форми і методи навчання; вміння оперувати термінами, які вживаються в педагогіці, в освіті, історії, історіографії; вміння розуміти та інтерпретувати основні події національної історії в контексті загальноєвропейського історичного процесу; вміння давати оцінку проблемам сучасної української та світової історіографії; вміння та навички використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології;
- відповідальність і автономія – управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, наприклад в ОП зазначені вміння виконувати оригінальні наукові дослідження; вміння оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; вміння та навички створення проєктів та їх публічного захисту; вміння організувати науково-дослідну діяльність на засадах академічної доброчесності.

Отже, програмні результати навчання за ОП відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

90

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

0

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

23

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Предметна область спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)» пов'язана з педагогікою, освітнім процесом, викладанням історичних та суспільних дисциплін та організацією краєзнавчо-туристичної роботи. Узагальнений об'єкт діяльності випускника цієї спеціальності становлять суспільно-педагогічні явища та процеси, пов'язані з

викладанням історичних, суспільних дисциплін та правознавства, діяльності історико-краєзнавчих та музейних закладів.

Навчальні дисципліни нормативної частини поділяються на дисципліни соціально-гуманітарної підготовки й професійної та практичної підготовки, а навчальні дисципліни вибіркової складової представлені двома додатковими кваліфікаціями – правознавство, українознавство та краєзнавчо-туристична робота. Це дає можливість якісно формувати загальні та фахові компетентності щодо викладання історичних та суспільних дисциплін; організації діяльності краєзнавчо-туристичних установ та центрів; сприяє ефективному опануванню категоріальним апаратом, забезпечує володіння різними фактами та знаннями процесів соціально-політичного розвитку українського суспільства та інших народів і країн у межах діяхронічного підходу.

ОП «Середня освіта (Історія)» містить дисципліни соціогуманітарної, педагогічної та історичної спрямованості, що засвідчує її міждисциплінарний характер. Структурно ОП складається з освітніх компонентів – навчальних дисциплін, археологічної та педагогічної практики, а також державної атестації. Теоретичну складову предметної області забезпечують навчальні дисципліни. Робочі програми містять теми, присвячені теоретичним питанням історичних, соціогуманітарних та педагогічних навчальних курсів: понятійного апарату, пануючих концепцій, парадигм та принципів їх застосування. Теоретична проблематика розглядається на лекційних заняттях, які становлять близько 50% аудиторного часу.

Здобувачі вищої освіти, опановуючи ОП, мають володіти загальнонауковими та спеціалізованими методиками й техніками та практичними навичками при викладанні історії та суспільних дисциплін, а також у діяльності з краєзнавчо-туристичної роботи. Сформованість необхідних знань, вмінь та навичок передбачених загальними та фаховими компетентностями відбувається під час практичних занять, обсяг яких становить близько 50% аудиторного навантаження та впродовж двох навчальних практик. Реалізація ОП відбувається в ході активної співпраці з провідними академічними установами НАНУ – Інститутом історії України, Інститутом археології, Інститутом української археографії та джерелознавства.

Державна атестація дає можливість оцінити комплексний характер та системність здобутих теоретичних і практичних навичок майбутніх фахівців.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Індивідуальний спосіб реалізації власного потенціалу здобувачем вищої освіти формується завдяки наявності дисциплін на вибір та можливості обрання спеціалізації в межах ОП «Середня освіта (Історія)» – правознавство або українознавство та краєзнавство-туристична робота, викладання яких забезпечується діяльністю чотирьох кафедр Інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського; можливості вибору спрямованості та теми кваліфікаційної роботи, наукового керівника та вибіркового курсів.

Індивідуальна освітня траєкторія формується з урахуванням здібностей, схильностей, мотивації та інтересів і забезпечується вільним вибором здобувачем освіти видів, форм та методів навчання. Регламентація здійснення індивідуальної освітньої траєкторії передбачена Положенням про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwFX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>) й Положенням про дисципліни вільного вибору студентів у НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1Gu4rOA9i7a1BeL5v6UIs1i9ZlaOp1KGd/view>).

Цими документами передбачені такі можливості та процедури:

- формування індивідуальної траєкторії з дисциплін вільного вибору;
 - обрання додаткової спеціалізації в межах спеціальності;
 - створення індивідуального навчального плану студента;
 - гнучка організація навчання через різні форми: денна, заочна;
 - складання індивідуальних графіків навчання та сесії;
- отримання права на академічну відпустку.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Здобувачі вищої освіти НУЧК імені Т. Г. Шевченка мають можливість реалізовувати свої права щодо вибору освітніх компонентів різних спеціальностей, що передбачено такими документами: Положенням про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwFX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>), Положенням про дисципліни вільного вибору студентів у НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1Gu4rOA9i7a1BeL5v6UIs1i9ZlaOp1KGd/view>).

ОП «Середня освіта (Історія)» містить понад 25% дисциплін навчального плану, які передбачаються для вільного вибору, які пропонують кафедри, задіяні в забезпеченні реалізації усіх освітніх компонентів. Для реалізації права вибору навчальних курсів здобувачам вищої освіти пропонуються робочі навчальні програми та силабуси, підготовлені науково-педагогічними працівниками кафедр. Вони мають можливість дізнатися та порівняти цілі, змістовні компоненти та очікувані результати навчання, принципи оцінювання та методики, методи і засоби процесу викладання, співставити їх з власною мотивацією, інтересами та досвідом. За потреби, отримавши додаткове роз'яснення чи консультацію з'ясувати особливості навчальних дисциплін, зробити усвідомлений вибір у відповідності до особистісних потреб, схильностей та фахових компетентностей, які сприятимуть розвитку та самовдосконаленню здобувача. Усвідомлений та відповідальний вибір гарантує відповідність особистісним запитам та потребам суспільства й відповідає студентоцентрованого підходу в організації навчання, ставленню до здобувача як до самостійного суб'єкта освітнього процесу.

Здобувач освіти ОП має можливість вибрати тему кваліфікаційної роботи пов'язану з педагогічною, історичною, правознавчою або краєзнавчо-туристичною спрямованістю чи складати комплексний екзамен.

Чотири кафедри, які забезпечують реалізацію ОП щорічно пропонують нові дисципліни для вибору, розробка яких здійснюється за результатами бесід та анкетування здобувачів освіти й враховують сучасні науково-теоретичні концепції та запити ринку праці для фахівця цієї спеціальності. Процедура схвалення нових курсів на вибір

регламентується Положенням про дисципліни вільного вибору студентів у НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1Gu4rOA9i7a1BeL5v6UIsi9ZlaOp1KGd/view>).

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

ОП і навчальний план задля набуття здобувачами освіти необхідних компетентностей та результатів навчання передбачають проведення навчальних практик – археологічної та педагогічної практики у ЗВО. Практична підготовка здобувачів вищої освіти НУЧК імені Т. Г. Шевченка здійснюється на основі Положення про організацію та проведення практики студентів (<https://drive.google.com/file/d/1g-N1qke73o2Kluyk-W8Ug7jNeIXUuJCW/view>), у якому представлені принципи та умови реалізації цього обов'язкового компонента навчального плану, що дозволяє урахувати вимоги ринку праці.

Під час проходження практик відбувається формування та вдосконалення фахових компетентностей, закріплюються та конкретизуються загальні компетентності, виявляється специфіка майбутньої професійної діяльності. Особливості та запити ринку праці реалістично відбиваються у процесі проходження практик. Здобувачі освіти краще відчують потреби та запити роботодавця й роблять самоаналіз рівня власної готовності для виконання професійної діяльності. Археологічна та педагогічна практики сприяють закріпленню набутих знань і навичок, опануванню методиками дослідження та викладання, застосуванню інноваційних дидактичних технологій і розвивають комунікативні навички майбутніх фахівців.

Здоволеність здобувачами освіти досвідом, набутим під час практик, має традиційно високий рівень, оскільки він є можливістю спробувати себе в майбутній професії, з'ясувати вимоги роботодавця та здійснити самоконтроль підготовки щодо майбутньої професії.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Упродовж навчання за спеціальністю ОП у здобувачів вищої освіти відбувається формування та вдосконалення таких соціальних навичок як організаторські здібності та вміння вести діалог чи брати участь у дискусіях; самостійно ухвалювати рішення; критично мислити й демонструвати толерантне ставлення до інших, спираючись на цінності толерантності, поваги та самоповаги. Майбутні фахівці мають можливість розвивати необхідні soft skills у процесі навчання та під час проходження практики.

Розвитку соціальних навичок сприяє зміст освіти, групові та індивідуальні методи роботи, взаємодія з роботодавцями та іншими учасниками освітнього процесу; пристосування освітнього процесу до вимог ринку праці; гнучкість змісту освіти; акцентування на його практичній складовій; проведення навчальних занять поза межами закладу освіти; застосування інтерактивних методів навчання: диспутів, ділових ігор, тренінгів, методу проєктів. ОП «Середня освіта (Історія)» включає освітні компоненти, які сприяють формуванню та закріпленню різних соціальних навичок, зокрема вивчається іноземна мова за професійним спрямуванням, формуються логічне і критичне мислення (наприклад, «Методика наукового дослідження»); здатність брати відповідальність та лідерство: (зокрема, археологічна та педагогічна практики); адаптивність (наприклад, «Педагогіка вищої школи», «Сучасні політичні технології»); креативність (наприклад, «Методика викладання історії у ЗВО» та «Туристичні ресурси України», «Інноваційні освітні технології»).

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Відповідного професійного стандарту спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)» наразі не існує.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співставлення окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) і фактичного навантаження здобувачів вищої освіти відбувається на етапі визначення змісту освітнього процесу, під час планування різних видів і форм самостійної роботи і у процесі навчання. ОП передбачений чіткий розподіл кількості аудиторних годин, часу для самостійної роботи та практичного навантаження. Метою такого планування змістовного наповнення навчальних дисциплін є реалізація підходу творчого та збалансованого навчання. Це надає можливість комплексно та системно формувати у здобувачів освіти загальні та фахові компетентності, отримати очікувані результати навчання. Регламентація співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwFX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>), в якому самостійна робота здобувачів вищої освіти визначена як обов'язковий елемент у змісті навчального плану. Поточна робота: спостереження науково-педагогічних працівників, бесіди та опитування студентів дозволяє гнучко й оперативно реагувати на порушення балансу реального та декларованого навантаження. Кафедри, які забезпечують наповненість освітніх компонентів ОП, обов'язково представляють графіки консультацій викладачів для постійного контакту зі здобувачами вищої освіти, що оптимізує співвіднесення реального та формального навантаження усіх освітніх компонентів.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Освітня програма «Середня освіта (Історія)» передбачає застосування елементів дуальної освіти, здійснюючи навчання не тільки на території та за процедурами ЗВО, а й за його межами: в музейних установах, судах, школах, громадських організаціях та під час різних екскурсій. Структура та навчальний план ОП обумовлені цілями, завданнями та специфікою дуальної форми здобуття освіти, бо підготовка викладачів історії та суспільних дисциплін, організаторів краєзнавчо-туристичної роботи передбачає сформованість компетентностей, пов'язаних з особливостями проведення освітнього процесу, організації краєзнавчих чи музейних осередків, потребує наявності лідерських якостей та володіння прийомами успішної комунікації в різних умовах професійної діяльності. Інтерактивні методи навчання застосовуються на лекційних і практичних заняттях. До освітнього процесу залучені фахівці-практики безпосередньо на їхньому місці роботи. Вони беруть участь у освітньому процесі в аудиторіях, або сприяють навчанню в інших формах діяльності зокрема під час підготовки та проведення екскурсій. Реалізація принципів дуальної освіти є запорукою якісної професійної підготовки здобувачів вищої освіти й сприяє зменшенню розриву між теорією та практикою у фаховій підготовці здобувачів освіти за ОП «Середня освіта (Історія)».

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://chnpu.edu.ua/abiturient/magistr>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Форма вступних іспитів і порядок їх проведення у НУЧК імені Т.Г. Шевченка затверджуються кожного року у Правилах Прийому. <https://drive.google.com/file/d/1PQqLg7kb6mknoAGUUVEIHGDgsAkNjap6/view>
У 2020 р., згідно Правил прийому, вступники склали 2 іспити: фаховий екзамен і екзамен з іноземної мови. Програма фахового вступного випробування є програмою з історії, яку складено з урахуванням особливостей освітньої програми та цілей, вимог і змісту навчання історії України та всесвітньої історії. Програма вступного іспиту до магістратури з іноземної мови розроблена на основі рекомендованої МОН України чинної програми єдиного вступного іспиту з іноземних мов для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти. Принципи побудови програми відповідають Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти щодо рівнів володіння мовою, які було введено в українську практику викладання й вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням (рівень B1-B2). Конкурсний бал розраховується як сума балів вступного екзамену з іноземної мови, балів фахового вступного випробування та середнього балу додатку до диплома бакалавра (спеціаліста). Відповідно до Положення про приймальню комісію (<https://drive.google.com/file/d/1PQqLg7kb6mknoAGUUVEIHGDgsAkNjap6/view>) щороку складаються необхідні екзаменаційні матеріали, які подаються на затвердження голові приймальній комісії не пізніше, ніж за три місяці до початку прийому документів.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО відбувається згідно Положення про освітній процес (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwFX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>) та Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність (<https://drive.google.com/file/d/1ZJ3H4OGbpG7oUSRYcvaDQN3wlCw7GLEd/view>). Положення передбачає перезарахування предметів та встановлення академічних розбіжностей директором інституту. Навчальна дисципліна може бути перезарахована за умови відповідності змісту, якщо загальні обсяги вивченої дисципліни менші не більш, ніж на 20% від передбачених освітньою програмою або навчальним планом Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. При цьому кількість семестрів викладання, структура дисципліни і форма підсумкового контролю не враховуються. Ліквідацію академічної розбіжності (доздачу предметів) здобувач здійснює шляхом самостійного вивчення навчальної дисципліни і складання з неї іспиту чи заліку за чинною робочою програмою дисципліни. Ліквідація академічної різниці здійснюється у зазначений деканатом термін.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Практики застосування визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Положення про освітній процес (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwFX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>) регулює питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Відповідно до ст. 8 Закону України «Про освіту» результати навчання, здобуті шляхом неформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством.

Визнання результатів навчання здобутих у неформальній та інформальній освіті поширюється на базові(обов'язкові)та вибіркові дисципліни навчального плану за освітньою програмою. Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка може визнати результати навчання здобуті у неформальній освіті в обсязі, що, як правило, не перевищує 10% від загального обсягу кредитів передбачених освітньою програмою. Для визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, здобувач вищої освіти звертається із заявою до директора інституту.

До заяви можуть додаватися будь-які документи (сертифікати, свідоцтва, освітні програми тощо), які підтверджують ті результати навчання, які здобувач вищої освіти отримав. Директор інституту видає розпорядження щодо створення предметної комісії у складі гаранта освітньої програми та 2 – 5 науково-педагогічних працівників, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній освіті.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Станом на 2020 рік практики застосування вказаних правил на ОП «Середня освіта. Історія» не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Навчання та викладання навчальних дисциплін на ОП Середня освіта (Історія) здійснюється із застосуванням різноманітних форм організації освітнього процесу, які зазначені у Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwFX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>) та у Положенні про дистанційне навчання в НУЧК імені Т.Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1gluLeBZbSavx_wxfenFfGfUrzzi2qOVn/view).

У процесі вивчення кожного освітнього компоненту застосовується диференційний підхід до вибору методів навчання залежно від його змісту та особливостей. У процесі реалізації ОП застосовуються різні методи навчання, зокрема методи організації і проведення навчально-пізнавальної діяльності (словесні, наочні, проблемно-пошукові), методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності (ділові ігри, навчальні дискусії, емоційний вплив педагога, заохочення пізнавальної діяльності тощо), методи контролю і самоконтролю в навчанні (опитування, письмові роботи, тестування, контрольні практичні роботи, самоконтроль тощо). Також використовуються інтерактивні методи навчання, зокрема такі як інтерактивні презентації, дискусії, «мозкова атака», метод «круглого столу», рольові ігри, навчальні тренінги, кейс-метод, практичні групові й індивідуальні завдання, моделювання соціально-педагогічної діяльності чи ситуації. Такий підхід сприяє досягненню програмних результатів навчання на ОП Середня освіта (Історія).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

При навчанні за ОП впроваджується студентоцентрований підхід у виборі форм і методів навчання і викладання. Викладачі формують комплекс методів навчання, які наведені в робочих програмах навчальних дисциплін або в сила бусах. Зокрема, використовуються інтерактивні методи навчання, що сприяють реалізації студентоцентрованого підходу в організації освітнього процесу. Викладачі консультують студентів щодо змісту навчальних дисциплін, реалізації індивідуальних навчальних планів та організації освітнього процесу.

У Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwFX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>)

визначено такі форми організації навчання, як індивідуальне заняття, консультація, виконання індивідуальних завдань, що найбільше забезпечують реалізацію студентоцентрованого підходу при навчанні за ОП.

З метою впровадження студентоцентрованого підходу права студентів на участь в організації освітнього процесу реалізуються шляхом включення студентів до Вченої ради Навчально-наукового інституту, участі в обговоренні переліку дисциплін за вибором, вільного вибору дисциплін варіативної компоненти, анкетування студентів.

Порядок опитування студентів визначено у Положенні про опитування студентів (<https://drive.google.com/file/d/1W1U2ywjLp3dTNvHNP79XKH-gpRQET56q/view>).

Відповідно до результатів опитування, проведеного серед студентів, більшість здобувачів освіти задоволені методами викладання навчальних дисциплін ОП.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Для здобувачів освіти за ОП «Середня освіта (Історія)» у процесі навчання і для науково-педагогічних працівників упродовж викладання забезпечується академічна свобода, яка полягає у самостійності і незалежності учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної та наукової діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів. Відповідно до Закону України «Про освіту» і Положення про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка(<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwFX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>),

науково-педагогічним працівникам надається можливість формувати зміст дисциплін, вносити зміни в робочі програми, обирати методи навчання задля ефективного засвоєння знань, проводити заняття із застосуванням сучасних технологій, обирати самостійну форму вивчення окремих тем.

Академічна свобода досягається завдяки тому, що під час виконання навчальних завдань, підготовки доповідей та проєктів, написання кваліфікаційних робіт здобувачі вищої освіти є вільними у виборі тем досліджень, у тому числі контраверсійних. Студенти, які навчаються за ОП «Середня освіта (Історія)», мають право одночасно навчатися за декількома освітніми програмами в університеті або в інших закладах освіти, брати участь у формуванні індивідуального навчального плану.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Здобувачі освіти, які навчаються за ОП «Середня освіта (Історія)», на початку навчального року або семестру отримують інформацію про цілі, зміст і очікувані результати навчання, порядок і критерії оцінювання за всіма навчальними дисциплінами, які містяться у робочій програмі навчальної дисципліни або в силабусі. На кожний навчальний рік складається робоча навчальна програма дисципліни та силабус на підставі навчального плану та навчальної програми. Робоча програма містить виклад змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю. Робочі навчальні програми дисциплін розробляються провідними професорами, доцентами кафедри до початку навчального року, розглядаються на засіданні кафедр і затверджуються завідувачем кафедри. Навчальні та робочі навчальні програми є частиною навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни, який зберігається на кафедрах і який включає: навчальну і робочу програми дисциплін; конспекти лекцій (у друкованому й електронному вигляді); методичні рекомендації для проведення практичних занять; методичні рекомендації для самостійної роботи студентів та інші матеріали. Студентам, які опановують ОП, ця інформація надається на першому занятті з дисципліни.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Основними елементами досліджень в освітній діяльності здобувачів вищої освіти ЗВО є самостійна робота студентів, виконання індивідуальних та групових проєктів, написання кваліфікаційних робіт, участь у студентських науково-практичних конференціях. Виконання студентами науково-дослідних робіт передбачає вивчення основ наукових досліджень, самостійної роботи з науковими джерелами та літературою. З цією метою студенти ОП «Середня освіта (Історія)» вивчають дисципліну «Методика наукових досліджень».

Самостійна робота студентів становить близько 2/3 часу, що відводиться на вивчення дисципліни. Вона передбачає інтеграцію різних видів індивідуальної та колективної навчально-дослідної діяльності, яка здійснюється як під час аудиторних, позааудиторних занять, без участі викладача, так і під його безпосереднім керівництвом. У контексті сучасної системи навчання самостійна робота дозволяє розглядати самостійно здобуті знання як об'єкт власної діяльності студента. Самостійна робота студента включає опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу. Зміст самостійної роботи над конкретною дисципліною визначається робочою навчальною програмою, методичними матеріалами та консультаціями викладача. Самостійна робота студента забезпечується навчально-методичними засобами, передбаченими робочою навчальною програмою дисципліни: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій.

Також здобувачі освіти за ОП на завершальному етапі навчання у ЗВО можуть виконувати кваліфікаційні роботи, які є навчально-науковими дослідженнями студентів. У цьому випадку студенту призначається науковий керівник, який надає методичну допомогу студенту в його самостійній роботі над кваліфікаційною роботою. Науковий керівник надає студентам індивідуальні консультації, допомагає їм скласти план кваліфікаційної роботи, контролює дотримання графіка виконання, перевіряє складові частини роботи і остаточний варіант, контролює дотримання студентом принципів академічної доброчесності, готує студента до захисту. Керівниками кваліфікаційних робіт призначаються провідні науково-педагогічні працівники з науковим ступенем кандидата або доктора наук. Студенти ОП Середня освіта (Історія) беруть участь у науково-практичних конференціях та інших подібних заходах. Зокрема, в Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського проводяться студентські наукові конференції, у яких беруть участь і здобувачі освітнього ступеня «магістр», які навчаються за освітньою програмою Середня освіта (Історія). Результати наукових досліджень здобувачів освіти публікуються у збірниках наукових статей і матеріалах конференцій.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського існує система внутрішнього забезпечення якості освіти, до функцій якого входить перегляд та оцінка рівня оновлювання освітніх компонентів, періодичного перегляду та моніторингу освітніх програм. Система передбачає:

- розробку й оприлюднення очікуваних результатів навчання;
- дотримання вимог до диференціації програм підготовки за різними формами навчання;
- процедури затвердження та регулярного перегляду програм із залученням зовнішніх експертів та зацікавлених осіб;
- дотримання умов реалізації освітніх програм, забезпечення їх відповідними навчальними ресурсами;
- аналіз ефективності реалізації навчальних програм, моніторинг успішності та досягнень здобувачів вищої освіти. Оновленню змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень сприяє співпраця Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського з провідними науковцями Інституту історії

України, Інституту археології, Інституту української археографії та джерелознавства Національної Академії наук України. Деякі з них (Боряк О. О., Томозов В. В., Ясь О. В.) викладають вибіркові навчальні дисципліни освітньої програми Середня освіта (Історія).

Питання, пов'язані з переглядом (оновленням, вдосконаленням, створенням нових) навчальних курсів та освітніх програм, розглядаються спочатку на засіданнях кафедри (щонайменше один раз на рік), вченої ради інституту та Університету. На такі засідання кафедри запрошуються зацікавлені студенти, випускники, працевдавці. Кафедра може ініціювати такі розгляди з власної ініціативи або за підсумками опитувань студентів і зацікавлених осіб. Діяльність системи внутрішнього забезпечення якості освіти міститься у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAOUN6-NOWVmcY1T8rVX/view>).

У січні 2020 р. питання про удосконалення освітньої програми підготовки магістрів за спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)» обговорювалися на засіданні кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін (протокол № 7 від 21 січня 2020 року) і кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин (протокол № 6 від 17 січня 2020 р.). Освітня програма була розглянута та затверджена Вченою радою НУЧК імені Т. Г. Шевченка (Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.).

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Чинником інтернаціоналізації НУЧК є політика розвитку міжнародної співпраці, популяризація міжнародного і міжкультурного співробітництва, забезпечення можливості студентів та науково-педагогічного персоналу займатися навчальною та науковою діяльністю в інтернаціональному середовищі. Згідно Положення про реалізацію права на академічну мобільність у Національному університеті «Чернігівський колегіум», здобувачі освіти можуть реалізувати своє право на міжнародну академічну мобільність (<https://drive.google.com/file/d/1ZJ3H4OGbpG70USRYcvaDQN3wlCw7GLEd/vie>).

Придільється увага наявності у науково-педагогічних кадрів заповненого профілю ORCID. Для поширення практики залучення досвіду ЗВО ЄС, у НУЧК імені Т.Г.Шевченка проводяться тренінги з написання заявок на участь в грантових проєктах Erasmus+. Колективи викладачів Навально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського, зокрема й ті, що викладають навчальні дисципліни ОП Середня освіта (Історія), неодноразово здобували гранти проєкту Erasmus+ (наприклад, доценти Острянка А. М., Соломенна Т.В.), проходили стажування за кордоном (доцент Юда Л. А., зав. кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін Янченко Т. В.), публікували статті у міжнародних наукових виданнях та брали участь у міжнародних конференціях. В університеті функціонує відділ міжнародних зв'язків, метою діяльності якого є створення умов для академічної мобільності студентів та викладачів.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП передбачені низкою офіційних нормативно-правових документів/положень. Зокрема, у «Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г. Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwfx1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>) у п. 4.12 визначені поточний, підсумковий та повторний контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовки здобувачем вищої освіти до виконання конкретної роботи. Форми та методи поточного контролю визначені викладачами і записані в робочих навчальних програмах або силабусах. Форми та методи поточного контролю ураховують студентоцентризований та індивідуальний підходи в організації освітнього процесу, сприяють систематизації та закріпленню знань і вмінь студентів.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію студента. Повторний контроль передбачає вибіркочку перевірку залишкових знань студентів з окремих дисциплін з метою перевірки міцності і системності набутих знань та контролю якості освітнього процесу. Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

Результати складання екзаменів оцінюються за національною чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS, а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «незараховано») та шкалою ECTS і вносяться в екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план студента та індивідуальну навчальну картку студента. Студенти, які одержали під час сесії незадовільні оцінки, зобов'язані ліквідувати академічну заборгованість. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється директором інституту. Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Такий системний підхід до проведення контрольних заходів у межах навчальних дисциплін освітньої програми Середня освіта (Історія) дозволяє перевірити досягнення програмних результатів навчання.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Здобувачі вищої освіти, зокрема й ті, які навчаються за освітньою програмою Середня освіта (Історія), мають чітко уявляти форми контрольних заходів, а критерії оцінювання навчальних досягнень мають бути зрозумілими. Це

забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в робочій програмі навчальної дисципліни, структура та зміст якої регламентується, та в силабусі.

У робочій програмі навчальної дисципліни наведений розподіл балів за змістовними модулями, а також вказані максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу з урахуванням їх важливості та трудомісткості.

Система контрольних заходів передбачає кількісні та якісні критерії оцінювання.

Якісні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів представлені у робочих програмах навчальних дисциплін як необхідний обсяг знань та вмій.

Викладач має не лише зазначити в робочій програмі та в силабусі навчальної дисципліни критерії оцінювання з даної дисципліни, а й чітко і зрозуміло ознайомити з ними здобувачів вищої освіти.

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwfX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>) в НУЧК імені Т.Г. Шевченка оцінювання навчальних досягнень

здобувачів за кількісними критеріями здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, незараховано); 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Ще до початку вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти самостійно може ознайомитися зі змістом робочих програм навчальних дисциплін, які розміщені на офіційному сайті Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського та з інформацією про форми контрольних заходів, яка також міститься на цьому сайті (графік навчального процесу, навчальний план, розклад занять) (<https://inst-hist.nethouse.ua/>).

Навчальні програми, робочі навчальні програми та інші навчально-методичні матеріали в електронному та роздрукованому вигляді знаходяться на кафедрах Інституту.

Робочі навчальні програми затверджуються до початку навчального року. Робочі навчальні плани складаються окремо для кожної спеціальності, освітньої програми та для кожного рівня вищої освіти. На основі навчального плану розробляється індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти, що визначає індивідуальну траєкторію навчання для кожного студента, яка реалізується шляхом визначення вибіркового компонентів навчального плану.

Графік проведення заліково-екзаменаційної сесії оприлюднюється на сайті та на дошці офіційної інформації Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського. Крім того, кожний викладач безпосередньо повинен заздалегідь (перед початком вивчення дисципліни або на першому занятті) ознайомити всіх здобувачів вищої освіти про критерії оцінювання та терміни проведення контрольних закладів з дисципліни.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти підготовки магістрів спеціальності 014 Середня освіта (Історія) відсутній. Атестація здобувачів вищої освіти за освітньою програмою відбувається у вигляді комплексного екзамену з навчальних дисциплін соціально-гуманітарної та професійної підготовки або у вигляді захисту кваліфікаційної роботи.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів визначена у «Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwfX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>).

Відповідно до освітньої програми розробляється навчальний план, який затверджується рішенням Вченої ради університету та є основою для складання загального графіку освітнього процесу. Графік регулює процедуру освітнього процесу (послідовність і тривалість окремих його елементів), у тому числі контрольних заходів.

У структурі робочих програм усіх навчальних дисциплін ОП визначений перелік контрольних заходів із розподілом балів за кожним з них, що дає можливість забезпечити доступність інформації про проведення контрольних заходів для учасників освітнього процесу. На кафедрах інституту є в роздрукованому та електронному вигляді програми державної атестації здобувачів освіти за освітньою програмою «Середня освіта (Історія)».

Інформація про терміни проведення контрольних заходів (екзаменів, заліків, державної атестації) міститься на сайті Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського та оприлюднюється на відповідних стендах публічної інформації в приміщенні інституту.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність, прозорість, неупередженість оцінювання досягнень студентів є принципами забезпечення якості освітнього процесу, згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwfX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>).

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується: рівними умовами для всіх здобувачів (тривалість контрольного заходу, його зміст та кількість завдань, механізм підрахунку результатів) та відкритістю інформації про ці умови та єдиними критеріями оцінки. Для об'єктивності проведення захисту результатів практики створюється комісія у складі трьох викладачів.

Атестаційний екзамен і захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за обов'язкової присутності голови екзаменаційної комісії. Оцінки виставляє кожний член комісії, а голова підсумовує

їх результати по кожному студенту. Здобувачі освіти та інші особи можуть здійснювати аудіо, відеофіксацію процесу захисту кваліфікаційної роботи.

Встановлено єдині правила перездачі контрольних заходів, оскарження результатів атестації.

Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів освіти за ОП «Середня освіта (Історія)» та конфлікту інтересів не було. У випадку виникнення конфлікту інтересів він має бути врегульований відповідно до «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1UUGS8QF6-PoNoAu6Fd8Q28meVtzH-8Mm/view>).

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Здобувачі вищої освіти, які одержали під час сесії незадовільні оцінки, зобов'язані ліквідувати академзаборгованість. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється директором Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського. Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку («Положення про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка») (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwfX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>).

Випускник, який отримав оцінку «незадовільно» під час атестаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи, відраховується з університету як такий, що виконав навчальний план, але не пройшов атестації. При цьому йому видається академічна довідка.

Повторне складання (перескладання) екзамену або захист кваліфікаційної роботи (проекту) з метою підвищення оцінки у поточному навчальному році не дозволяється. Студент, який не пройшов атестацію, допускається до повторного складання атестаційних іспитів упродовж 3-х років після закінчення університету. Повторне складання атестаційних іспитів затверджується наказом ректора під час чергової атестації.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів визначено в («Положенням про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка») (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwfX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>) та Положенням про екзаменаційну комісію (https://drive.google.com/file/d/1iGmPHfoIRFQ_B_qCUpxxADFJ7d2q06Y9/view).

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначені насамперед, «Положенні про академічну доброчесність здобувачів освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1kpvtbTTnlgy2Tz29iNvgwlMe84tMAkRg/view>). Положення про академічну доброчесність розроблено відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статуту університету, інших нормативних документів та визначає засади забезпечення академічної доброчесності в рамках освітнього процесу у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, а також підстави та порядок притягнення здобувачів освіти до академічної відповідальності за порушення вимог академічної доброчесності.

Це нормативні документи спрямовано на підтримку ефективної системи дотримання академічної доброчесності, яка поширюється на наукові та навчально-методичні праці учасників освітнього процесу, кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Технологічні рішення протидії порушенню академічної доброчесності спираються, насамперед, на «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1kpvtbTTnlgy2Tz29iNvgwlMe84tMAkRg/view>), де передбачено заходи, спрямовані на ознайомлення здобувачів вищої освіти з вимогами академічної доброчесності, зокрема, вимогами до виконання письмових робіт. Визначено механізм виявлення порушень академічної доброчесності та порядок притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності. Передбачено, що обов'язком кожного учасника освітнього процесу є дотримання вимог академічної доброчесності у власній навчальній та/або науковій діяльності та недопущення порушення академічної доброчесності іншими учасниками освітнього процесу. У процесі вивчення навчальних дисциплін ОП викладачі звертають увагу здобувачів освіти на дотримання принципів академічної доброчесності під час підготовки до практичних (семінарських) занять, підготовки завдань самостійної роботи, підготовки проектів. Питання дотримання принципів академічної доброчесності у процесі навчальної та науково-дослідної діяльності обговорюються і у процесі вивчення навчальної дисципліни «Методика наукового дослідження».

Технологічні процеси щодо протидії порушенню академічної доброчесності мають систематичний характер, що забезпечує стійке дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти за ОП.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

У Розділі II «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1kpvtbTTnlgy2Tz29iNvgwlMe84tMAkRg/view>) визначені механізми запобігання порушень академічної доброчесності. Насамперед вживаються різноманітні заходи щодо ознайомлення здобувачів вищої освіти із поняттям та вимогами академічної доброчесності шляхом включення відповідного матеріалу до програм навчальних дисциплін ОП, проведення окремих лекцій, семінарів, тренінгів, круглих столів, індивідуальних консультацій для здобувачів освіти та в інші способи, що не суперечать чинному законодавству.

Наукова бібліотека Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка регулярно організовує демонстрацію роботи антиплагіатної системи та бере участь у розробленні методичних рекомендацій щодо оформлення кваліфікаційних робіт відповідно до особливостей роботи системи автоматизованої перевірки текстових документів на унікальність. На базі Наукової бібліотеки університету організовано роботу з перевірки наукових та кваліфікаційних робіт (проектів) студентів та викладачів на плагиат (програма Plagiat.pl).

Особу, яка набула статусу здобувача освіти упродовж місяця з дня набуття такого статусу, ознайомлюють з «Положенням про академічну доброчесність» та зобов'язують дотримуватися академічної доброчесності власноручним підписом на окремій сторінці в журналі обліку роботи академічної групи.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

За порушення академічної доброчесності науково-педагогічні та здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності, згідно з чинними нормативно-правовими документами. Ці випадки регулюються «Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1kpvtbTTnlgy2Tz29iNvgwlMe84tMAkRg/view>). Прикладів відповідних ситуацій щодо здобувачів освіти освітньої програми «Середня освіта (Історія)» не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів ОП відбувається згідно із Законом України «Про вищу освіту», наказом МОН України від 05.10.2015 № 1005 «Про затвердження Рекомендації щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)», Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних і педагогічних працівників НУЧК імені Т.Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1MPU1swqn6RIaoN8y2ICPHee2OYBJRzM/view>) та Положенням про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників (https://drive.google.com/file/d/oV_8Hc3966v4cQodISXdaQ2hIMTA/view). Головною метою конкурсу є добір науково-педагогічних працівників університету, які за своїми якостями найбільше відповідають встановленим критеріям, а саме: високі моральні якості, науковий ступінь, відповідний рівень професійної підготовки. Викладачі подають відомості про свою діяльність, що аналізується на засіданні кафедри, розглядається вченою радою та конкурсною комісією ННП, призначаються на посаду ректором. До розгляду приймаються відомості щодо розробки навчальних курсів, їхнє методичне забезпечення; читання лекцій, проведення практичних занять; організацію практик студентів; консультативну та індивідуальну роботу зі студентами; наукову роботу; підготовку навчально-методичних матеріалів; виконання вимог щодо професійного розвитку, підвищення наукової і професійної компетентності і кваліфікації викладача.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Потенційні роботодавці залучені до організації освітнього процесу за ОП «Середня освіта (Історія)». Їх науковий та виробничий потенціал використовується, зокрема для виконання науково-дослідних і кваліфікаційних робіт. Учителі-методисти з історії, директори шкіл міста (О.В. Федоренко, Т.А. Царьова, А.В. Ващенко, О.О. Шелест) запрошуються на спеціально організовані зустрічі і беруть участь у бесідах, диспутах, «круглих столах» під час практичних занять. Їх участь у реалізації освітнього процесу позитивно впливає на зміст та форми проведення занять з низки навчальних дисциплін.

В організації та проведенні археологічної практики здобувачів освіти беруть участь провідні фахівці з археології.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

До проведення аудиторних занять залучаються провідні вітчизняні вчені, співробітники Інституту історії НАН України. Зокрема, навчальні дисципліни «Актуальні проблеми сучасної історіографії: соціогуманітарне знання та історичне мислення XIX – початку XX ст.» та «Історична пам'ять і формування політичної нації в Україні» викладає д.і.н. О.В. Ясь; д.і.н. О.О. Боряк залучає студентів до вивчення проблем, пов'язаних з народною культурою українців та їх життєвим циклом (навчальна дисципліна «Обряди життєвого циклу людини (родильна та поховальна обрядовість українців)»; д.і.н. О.Є. Лисенко у навчальній дисципліні «Актуальні наукові та суспільні проблеми історії України періоду Другої світової війни» залучає студентів до вивчення питань історичної пам'яті, чинників її

формування та складників. Проблеми генеалогії, некрополістики, просопографії, етнічної історії України, історії української культури розглядаються в курсах д.і.н. Томазова В.В. «Генеалогія» і «Біографістика та просопографія». Під час проходження археологічної практики студенти-магістри знайомляться з досвідом польових досліджень провідних археологів Чернігівщини та України, а саме – О.М. Веремейчик, Т.Г. Новик, Ю.М. Ситого, О.Є. Черненко, О.П. Моці.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

В університеті процедура підвищення кваліфікації та стажування викладачів регламентується Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів та Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників НУЧК імені Т.Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1RKgX2oYzm5oS71L3FntI_liXe-x6Xf_r/view). Відповідно до Положення, для сприяння професійному розвитку викладачів застосовуються такі форми підвищення кваліфікації: інституційна (денна, заочна, дистанційна за наявності відповідної програми), дуальна, на робочому місці. Видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах. Викладачі НУЧК імені Т. Г. Шевченка проходять підвищення кваліфікації у наукових, освітньо-наукових установах та організаціях в Україні та і за її межами. Дотримуючись принципів академічної свободи, кожен викладач має право вільно обирати місце, напрям підвищення кваліфікації. Так, викладач Дорохіна Т.Ф. була направлена на навчання в докторантуру Інституту історії НАН України. У 2017 р. доц. Янченко Т.В. захистила докторську дисертацію в Інституті педагогіки НАН України. У 2020 р. доктор педагогічних наук Янченко Т.В. проходила стажування за Європейським освітнім проектом «Педагогічна та психологічна освіта як складова частина системи освіти України та країн ЄС» у Куявському університеті у Влоцлавеку (Польща).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

В університеті створена система морального та матеріального заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері. При присудженні наукового ступеня кандидата чи доктора наук з відповідної спеціальності викладач отримує одноразову фінансову винагороду, а також постійну доплату за науковий ступінь кандидата і доктора наук у розмірі відповідно 15% і 25% посадового окладу та за вчене звання доцента і професора 25% і 33% відповідно. Щорічно проводиться конкурс на визначення кращої кафедри університету (https://drive.google.com/file/d/1_jq7F_InBSJoZUv1xb8BwHdt43aQosOJ/view). До розгляду подаються відомості про наукову та організаційно-педагогічну діяльність викладачів кафедр ННІІ, загальні дані по кількості публікацій у вітчизняних та зарубіжних виданнях, участі викладачів кафедр в конференціях різного рівня тощо. Заохочується також студентська наукова діяльність. Викладач, який керував написанням конкурсної роботи, що зайняла призове місце на конкурсі студентських наукових робіт, або займався підготовкою студента, який посів одне із призових місць на Всеукраїнській олімпіаді, отримує грошову винагороду.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

НУЧК імені Т.Г. Шевченка має достатньо розвинену матеріально-технічну базу, яка відповідає ліцензійним вимогам. Ресурси університету складаються з приміщень загальною площею 45500,7 кв.м, серед яких навчальна площа складає 16228,1 кв., та приміщення Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського, у якому проходять аудиторні заняття у студентів ОП «Середня освіта (Історія)». В університеті є наукова бібліотека площею 1553, 5 кв.м., що має 2 читальні зали та комп'ютерну залу площею 303,5 кв.м. Філія наукової бібліотеки (площа – 74,2 кв.м.) знаходиться у Навчально-науковому Інституті історії та соціогуманітарних дисциплін. Бібліотека має електронні та паперові каталоги та ресурси, репозитарій, якими можуть вільно користуватися здобувачі вищої освіти (<https://library.chnpu.edu.ua>), та Інтернет і Wi-Fi на безоплатній основі.

Навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін ОП зберігається на кафедрах інституту. Дисципліни ОП достатньо забезпечені навчально-методичною літературою. Використовуються Інтернет-ресурси та інші інформаційні джерела, що забезпечує всебічну підготовку магістрантів, які навчаються на ОП.

Матеріально-технічна база, інформаційне та навчально-методичне забезпечення Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін НУЧК імені Т.Г. Шевченка гарантують досягнення спеціальних фахових компетентностей здобувачів освіти (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwFX1UWYIEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>).

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Викладачі та здобувачі вищої освіти ОП Середня освіта (Історія) мають вільний доступ до інформаційних ресурсів НУЧК імені Т.Г. Шевченка для використання у викладацькій, науковій діяльності та в освітньому процесі.

Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського має достатню кількість комп'ютерів, у тому числі комп'ютери у комп'ютерному класі, які підключені до інтернету. В інституті наявний вільний доступ до Wi-Fi, яким можуть користуватись співробітники, викладачі та здобувачі вищої освіти. Частина аудиторій обладнані мультимедійним обладнанням, яке використовують викладачі в процесі навчання, а здобувачі вищої освіти для презентацій своїх наукових здобутків.

Умови та правила дистанційного навчання регулюються Положенням про Центр науково-методичної підтримки організації дистанційного навчання Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1qxRdIvowrx2rZGU6tg8ixlSgX9DMmfhE/view>).

За результатами усного опитування здобувачів кураторами академічних груп та анкетування, проведеного органами студентського самоврядування, освітнє середовище НУЧК імені Т.Г.Шевченка здебільшого задовольняє їх потреби та інтереси (близько 90 %).

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

В університеті функціонують відділ охорони праці, який забезпечує контроль за безпечним станом освітнього середовища у підрозділах університету, та медичний пункт і психологічна служба (Положення «Про психологічну службу» https://drive.google.com/file/d/1qcUrYum1JoKesi1r-Er3f_UjSrKc8GrG/view).

У НУЧК імені Т. Г. Шевченка та Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського постійно проводиться комплекс заходів, спрямованих на збереження здоров'я здобувачів вищої освіти. Він включає заходи з проведення інструктажів з техніки безпеки як під час навчання в аудиторіях так і під час проведення практик, проживання у гуртожитку, забезпечення комфортних умов у освітньому процесі процесі комфортних умов проживання, а також проводяться інструктажі з профілактики COVID-19. Проводяться медичні огляди та організовується відпочинок здобувачів вищої освіти.

НУЧК імені Т. Г. Шевченка та Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського мають безпечне та комфортне середовище для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти.

Куратори академічних груп та Дирекція Інституту постійно проводять профілактичні заходи, тренінги, спортивні змагання для підтримки та фізичного та психічного здоров'я здобувачів вищої освіти (<http://www.chnpu.edu.ua/>)

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Освітня підтримка здобувачів вищої освіти у фаховій підготовці складається з використання різних джерел для виконання науково-дослідної роботи, критичне оцінювання результатів наукових досліджень, використання іноземної літератури в освітньому процесі.

Організаційна підтримка здобувачів вищої освіти складається з можливості поєднання навчання в університеті та безпосередньо в установах, на базі яких проводяться навчальні практики, що дозволяє здобувачам вищої освіти опанувати практичні навички, які знадобляться у подальшій фаховій роботі. Постійно розробляються нові методичні підходи до підготовки фахівців.

Механізм інформаційної підтримки здобувачів вищої освіти відбувається у процесі діяльності наукової бібліотеки НУЧК імені Т.Г. Шевченка. Фонди бібліотеки нараховують 576012 видань, в тому числі 432580 примірників навчальних видаєнь та 83035 примірників наукових видань. Філія наукової бібліотеки НУЧК імені Т.Г. Шевченка, що знаходиться у Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського, нараховує 36769 примірників видань. У науковій бібліотеці 10 комп'ютерів для читачів. Площа читальних залів (2 читальні зали та комп'ютерна зала) складає 303, 5 кв. м. Читальні зали розраховані на 152 місця. Інформаційну підтримку здобувачів вищої освіти також отримують на кафедрах Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського, які мають навчально-методичне супроводження дисциплін освітньої програми.

Консультативна підтримка здобувачів вищої освіти проводиться за розкладом, який у вигляді графіків оприлюднений на кафедрах Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського. Розклад консультацій відомий студентам. Проводяться групові консультації напередодні заліків та екзаменів. Окрім того, постійно проводяться індивідуальні консультації викладачів зі здобувачами вищої освіти з метою написання наукових робіт.

Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти полягає у забезпеченні за потреби гуртожитком університету, у гуртожитку та в університеті є медпункт. Університет має їдальню. В університеті та інституті діють органи студентського самоврядування та студентський профком.

За результатами усного опитування здобувачів кураторами академічних груп та анкетування, проведеного органами студентського самоврядування, рівень задоволення такою підтримкою складає близько 90 %.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

У НУЧК імені Т.Г. Шевченка розроблено і затверджено «Положення про організацію супроводу студентів з інвалідністю» (2018) (https://drive.google.com/file/d/1ZxipybgQXSXrG8guCzVnu631Z7nnfi_p/view).

У Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка Функціонує Ресурсний центр з інклюзивної освіти (<http://chnpu.edu.ua/university/atuniversity/inklyuzivnaosvita>) з метою поширення принципів інклюзивної освіти в академічному середовищі та формування у майбутніх викладачів інклюзивної компетентності.

У НУЧК імені Т.Г. Шевченка встановлено пандус та обладнано убиральню для осіб з особливими освітніми потребами.

Здобувачі вищої освіти з інвалідністю беруть активну участь у суспільному житті університету та інституту. Вони активно залучаються до органів студентського самоврядування. Організовується проведення виробничих практик для здобувачів з особливими потребами.

Здобувачі вищої освіти з інвалідністю залучаються до наукової роботи – написання наукових статей, виступи на конференціях, участь у наукових гуртках та конкурсах наукових робіт.

Одним з напрямів роботи зі здобувачами з інвалідністю є залучення їх до участі у творчих конкурсах, спортивних змаганнях, фестивалях, концертах тощо.

В університеті та інституті формується толерантне ставлення до здобувачів освіти з інвалідність, проводяться профілактичні заходи, консультації та роз'яснювальні бесіди для пропаганди досягнень людей з інвалідністю.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій регламентовані Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій (<https://drive.google.com/file/d/1UUGS8QF6-PoNoAu6Fd8Q28meVtzH-8Mm/view?usp=sharing>), Положенням щодо протидії булінгу

(https://drive.google.com/file/d/1AG_HYNKDVa96Hp9Fkje1_MG01sNuI_/view?usp=sharing).

У Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського НУЧК імені Т.Г.

Шевченка не виявлено конфліктів, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією.

Відносини поміж викладачами та здобувачами освіти побудовані на взаємоповазі, толерантності та добрих стосунках. Представники студентської ради інституту беруть участь у Вченій раді інституту.

Для учасників освітнього процесу у НУЧК імені Т.Г. Шевченка політика та процедура врегулювання конфлікту інтересів здійснюється відповідно до Закону України «Про запобігання корупції».

У разі виявлення подібних конфліктів вони мають бути висвітлені на сайті університету. Урегулювання повинно відбуватись за допомогою наступних заходів:

- усунення працівника від виконання завдання;
- встановлення додаткового контролю за виконанням працівником відповідного завдання;
- обмеження у доступі працівника до певної інформації;
- перегляду обсягу функціональних обов'язків працівника;
- переведення працівника на іншу посаду;
- звільнення працівника.

На інформаційних стендах у НУЧК імені Т.Г. Шевченка розміщено відповідну інформацію (номер телефону для здійснення повідомлень, електронна адреса тощо), за яким можна повідомити про конфліктні ситуації. Розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до НУЧК, відбувається відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про звернення громадян».

Кураторами академічних груп та органами студентського самоврядування

Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського НУЧК імені Т.Г. Шевченка було проведено опитування з метою встановлення фактів конфліктних ситуацій поміж викладачами та студентами. В результаті такого опитування фактів конфліктних ситуацій, в тому числі сексуальних домагань, дискримінації та корупції не виявлено.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП «014 Середня освіта (Історія)» регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г. Шевченка (схвалено Вченою радою НУЧК імені Т.Г.Шевченка протокол № 10 від 25.04.2018).

(<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwfX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmA0un6-NOWVmcY1T8rVX/view>).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Перегляд ОП здійснюється у відповідності з динамікою змін вищої освіти України, запитами здобувачів вищої освіти та пропозиціями професорсько-викладацької спільноти кафедр університету НУЧК імені Т.Г. Шевченка. При цьому на зміни ОП «014 Середня освіта (Історія)» суттєвий вплив мають здобувачі освітнього ступеня. Їх вимоги та зауваження щодо навчальних дисциплін, цілей та інших складників ОП завжди враховуються, а ОП переглядається та удосконалюється.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти НУЧК імені Т.Г. Шевченка загалом та Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського зокрема, залучені до участі у діяльності органів громадського самоврядування університету та інституту, вчених рад факультетів та інституту, Вченої ради університету, органів студентського самоврядування. Це забезпечує і їхнє залучення до перегляду освітніх програм. Під час останнього перегляду ОП «014 Середня освіта (Історія)» серед здобувачів вищої освіти було проведено анкетування з метою з'ясування їх думок і пропозицій стосовно змісту ОП та процедур забезпечення її якості.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Згідно з «Положенням про органи студентського самоврядування» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка, їх основні завдання полягають у сприянні навчальній, науковій та творчій діяльності студентів; забезпеченні інформаційно-молодіжної, правової, психологічної, допомоги студентам (спільно з відповідними службами). Органи студентського самоврядування мають право, зокрема, вносити пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм. За таких умов відбувається їх участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП.

(https://drive.google.com/file/d/oB_8Hc3966v4camFmV2V5YS12N1E/view)
Участь студентського самоврядування у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП регламентується і «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAOUN6-NOWVmcY1T8rVX/view>). Згідно з цим Положенням, з метою постійного моніторингу життєдіяльності університету з надання освітніх послуг факультетами/інститутом, кафедрами та окремими НПП, для оцінки рівня соціального забезпечення учасників освітнього процесу в Університеті систематично проводиться анкетування здобувачів вищої освіти. Анкетування здобувачів вищої освіти організовує і проводить студентський парламент за підтримки відділу виховної роботи і навчально-методичного відділу. Результати анкетування обговорюються на засіданнях кафедр, вченої ради інституту.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Згідно з «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка», питання, пов'язані з переглядом (оновленням, вдосконаленням, створенням нових) навчальних курсів та освітніх програм, визнанням результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, розглядаються спочатку на засіданнях кафедр (щонайменше один раз на рік), факультетів та вченої ради Університету. На такі засідання кафедр запрошуються зацікавлені студенти, випускники, працевлаштовані. Кафедри можуть пропонувати такі розгляди з власної ініціативи або за підсумками опитувань студентів і стейкхолдерів. (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAOUN6-NOWVmcY1T8rVX/view>). Так, у січні 2020 р. було проведено засідання кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін за участю потенційних роботодавців (протокол засідання кафедри № 7 від 21 січня 2020 року), на якому була присутня директорка Чернігівської загальноосвітньої школи № 13 м. Чернігова Ващенко А.В., а також засідання кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин (протокол № 6 від 17 січня 2020 р.), на яких обговорювалися питання удосконалення ОП «Середня освіта (Історія)».

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Процедура збирання інформації щодо кар'єрного росту випускників ОП «014 Середня освіта (Історія)» проводиться регулярно. Її результати узагальнюються дирекцією інституту імені О.М. Лазаревського і відображаються у публікаціях. Зокрема, 2016 року було видано збірник-довідник «Кандидати і доктори наук – випускники історичного факультету /Навчально-наукового інституту історії, етнології та правознавства імені О.М. Лазаревського Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка». Чернігів: Видавець Лозовий В.М., 2016. 92 с. Цей процес динамічний і здійснюється шляхом опитування випускників моніторинговою групою викладачів. У такий спосіб випускники діляться власним досвідом працевлаштування та надають інформацію щодо практичного застосування загальних і професійних компетентностей, здобутих під час навчання. Слід відмітити, що регулярно кожного року в останню суботу березня відбувається зустріч випускників інституту імені О.М. Лазаревського де проходить обмін думками та інформацією щодо працевлаштування і кар'єрного шляху випускників.

Результати спілкування з випускниками враховуються в якості пропозицій при розробці та перегляді освітньої програми.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Процедури щодо внутрішнього забезпечення якості освіти за ОП «014 Середня освіта (Історія)» проводяться:

- на базі кафедр інституту імені О.М. Лазаревського – у вигляді контролю діяльності науково-педагогічних працівників, слухання, обговорення та ухвалення рішень на засіданнях кафедр;
- на рівні дирекції Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського – у вигляді контролю діяльності кафедр, слухання, обговорення питань та прийняття рішень на засіданні вченої ради інституту щодо затвердження основних нормативних документів з реалізації ОП;
- на рівні ЗВО – моніторинг щодо виконання прийнятих рішень проводить ректорат і навчально-методичний відділ

університету.

Питання внесення змін до ОП зі спеціальності 014 Середня освіта (Історія) було розглянуто Вченою радою Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (Протокол №1 від 31 серпня 2020 р.). Недоліки в ОП та в освітній діяльності з реалізації ОП не були виявлені.

Загалом у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості недоліки в ОП та в освітній діяльності з реалізації ОП не були виявлені.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Оскільки ОП «014 Середня освіта (Історія)» проходить акредитацію за новими вимогами вперше, то нами було враховано пропозиції щодо останніх акредитацій інших ОП, зокрема ОП «033 Філософія».

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

НУЧК імені Т. Г. Шевченка всіляко сприяє залученню учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAoun6-NOWVmcY1T8rVX/view>). Такі процедури передбачають:

- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм із залученням потенційних роботодавців;
- застосування рейтингової системи оцінювання знань;
- оцінювання здобувачів вищої освіти за допомогою комплексу методів контролю;
- підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- впровадження інноваційних технологій та методик викладання;
- комунікація із стейкхолдерами, громадськими організаціями, батьками, органами державної влади, закладами освіти, громадськими організаціями, вітчизняними і зарубіжними партнерами;
- забезпечення внутрішньої комунікації, якісного зворотнього зв'язку між адміністрацією і університетською громадою.
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату при реалізації освітнього процесу підготовки магістрів за ОП «014 Середня освіта (Історія)».

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Структурними підрозділами НУЧК імені Т.Г. Шевченка, що здійснюють процеси і процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, є:

- ректорат університету і дирекція інституту (організація систематичного контролю за проведенням усіх видів навчальних занять; проведення систематичного контролю за діяльністю інституту, деканатів і кафедр університету; контроль організації та забезпечення освітнього процесу);
- кафедри університету (навчально-методичне забезпечення та здійснення освітнього процесу);
- навчально-методичний відділ (організація, планування, контроль, аналіз та вдосконалення освітнього процесу; аналіз і контроль навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; аналіз попиту та пропозицій ринку праці фахівців; налагодження співпраці з підприємствами, які є потенційними роботодавцями; залучення підприємств, установ та організацій (роботодавців); координація роботи інституту, факультетів і кафедр щодо організації практик, ефективності використання баз практики).
- відділ міжнародних зв'язків (сприяння академічній мобільності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників, їхній участі у міжнародних проектах; забезпечення партнерства НУЧК із ЗВО України та зарубіжжя; участь в організації підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників; створення умов для ефективного використання інтелектуального потенціалу та сучасних методів управління й організації науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти) <https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAoun6-NOWVmcY1T8rVX/view>.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Нормативну основу, яка регулює права та обов'язки учасників освітнього процесу (наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники; здобувачі вищої освіти; фахівці-практики, які долучаються до освітнього процесу в освітньо-професійних програмах; інші працівники університету) в НУЧК, складають: Конституція України (1996); закони України «Про освіту» (2017); «Про вищу освіту» (2014); «Про наукову та науково-технічну діяльність» (2015); розпорядчі нормативно-правові документи Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, інших міністерств та відомств. У НУЧК права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюється низкою документів: Статут НУЧК імені Т. Г. Шевченка; Положення про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т. Г.; Положення про дисципліни вільного вибору студентів у НУЧК імені Т. Г.; Положення про порядок переведення студентів університету, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб на місця державного замовлення; Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників; Положення про

організацію супроводу студентів із інвалідністю; Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність та ін. У них викладені основні аспекти організації освітнього процесу, де дано чітке і зрозуміле роз'яснення стосовно правил та обов'язків учасників освітнього процесу в НУЧК (<http://www.chnpu.edu.ua/university/about/public-info>).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<https://inst-hist.chnpu.edu.ua>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<https://inst-hist.chnpu.edu.ua>

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Освітня програма «Середня освіта (Історія)» розвивається одночасно з сучасними тенденціями у розвитку освіти. Виходячи з проведеного самооцінювання, можна визначити сильні сторони ОП «Середня освіта (Історія)»:

1. ОП є актуальною, оскільки її випускники є конкурентоспроможними на ринку праці фахівців педагогічної галузі.
2. ОП бачиться перспективною з точки зору працевлаштування в регіоні і загалом в Україні.
3. Педагогічний потенціал кафедр Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського забезпечується науковим, освітнім та практичним досвідом викладачів; зростає завдяки підвищенню кваліфікації викладачів; визначається організацією освітнього процесу з використанням інфраструктурних можливостей Інституту історії, закладів загальної середньої освіти.

Проте, за результатами самооцінювання можна визначити й слабкі сторони ОП «Середня освіта (Історія)»:

1. Недостатня кількість кваліфікаційних робіт, які виконують здобувачі освіти за ОП.
2. Відсутність практики викладання дисциплін за ОП «Середня освіта (Історія)» англійською мовою, що мало б значно розширити можливості академічної мобільності здобувачів вищої освіти та вивчення зарубіжного досвіду.
3. Незначний обсяг дисциплін педагогічного спрямування порівняно з історичними дисциплінами.
4. Замала частка (10%) кредитів, які відводяться на навчальні практики.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Освітня програма «Середня освіта (Історія)» є актуальною в умовах реформування освіти в Україні та її входження в європейський освітній простір. Перспективи розвитку ОП передбачають її оновлення та модернізацію за такими напрямками:

- розробка дистанційних курсів для навчальних дисциплін;
- підготовка викладачів кафедри для роботи за передовими європейськими практиками (включно проведення тренінгів);
- введення обов'язкового написання кваліфікаційних робіт;
- збільшення кількості кредитів, які відводяться на навчальні практики;
- активне залучення зацікавлених осіб до модернізації ОП «Середня освіта (Історія)», що є запорукою врахування запитів ринку праці та відповідного корегування структури та змісту ОП «Середня освіта (Історія)».
- розширення можливостей підвищення кваліфікації педагогічних працівників за кордоном, що дозволить упроваджувати в освітній процес підготовки магістрів за освітньою програмою Середня освіта (Історія) зарубіжний досвід.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Носко Микола Олексійович

Дата: 25.09.2020 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Педагогічна практика у ЗВО	практика	<i>Педагогічна практика у ЗВО.pdf</i>	a963ClwoqTvDpaUT6XV1h/LJC5ffQdiD3uBK+j5kPzU=	
Археологічна практика	практика	<i>Археологічна практика.pdf</i>	4NciJ15CDjgWy4WHTUUXkCrDRYC+whjW1fsUUtluBRY=	
Державна атестація/захист кваліфікаційної роботи	підсумкова атестація	<i>Захист кваліфікаційної роботи.pdf</i>	diPbxfIVMhm+/1bDbkSaqa7Buxgf8fcNUESG60jgojQ=	
Інноваційні освітні технології	навчальна дисципліна	<i>Інноваційні освітні технології.pdf</i>	SwB8uhjVABYobduDapdo51mDPIjvp94/WFGLdEvSVFo=	Наукова бібліотека НУЧК імені Т.Г.Шевченка, читальна зала №1 репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpri.edu.ua:8080/jspui/) кабінет комп'ютерної та звукозаписувальної техніки (ауд.301) комп'ютери - 13 шт., проектор переносний - 1 шт., переносний екран - 1 шт.
Польова археологія	навчальна дисципліна	<i>Польова археологія.pdf</i>	WEypFXzWYDN+Ix4xMvvvsBP91G8248MrdWXsxHHxyrU=	Наукова бібліотека НУЧК імені Т.Г.Шевченка, читальна зала №1 репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpri.edu.ua:8080/jspui/)
Історична комунікологія	навчальна дисципліна	<i>Історична комунікологія.pdf</i>	4cW7hosNqg6JUCb5OTCtkIpdnx91/VIgbhjRIx6ZvGs=	Наукова бібліотека НУЧК імені Т.Г.Шевченка, читальна зала №1 репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpri.edu.ua:8080/jspui/) Ноутбук - 1 шт., інтерактивний мультимедійний комплекс INTECH - 1 шт., мультимедійна дошка - 1 шт., клонки - 1 шт. (ауд. 207)
Історія Чернігово-Сіверщини	навчальна дисципліна	<i>Історія Чернігово-Сіверщини.pdf</i>	gBpeZbKI9YEKUf6ZHr/S314d4HyuKtVap6oOSyKvkAI=	Наукова бібліотека НУЧК імені Т.Г.Шевченка, читальна зала №1 репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpri.edu.ua:8080/jspui/) (ауд. 203)
Українське архівознавство	навчальна дисципліна	<i>Українське архівознавство.pdf</i>	rT3ZnDYFhoLkFSygrdHvADMozcQBOJ65oFcKkEX+6Vo=	Наукова бібліотека НУЧК імені Т.Г.Шевченка, читальна зала №1 репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpri.edu.ua:8080/jspui/) (ауд. 206)
Історіографія всесвітньої історії	навчальна дисципліна	<i>Історіографія всесвітньої історії.pdf</i>	9dQUHwj85YLzn/FfYVT4VmrAFTb02yKMrVkvOoYuW8o=	Наукова бібліотека НУЧК імені Т.Г.Шевченка, читальна зала №1 репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpri.edu.ua:8080/jspui/) Ноутбук - 1 шт., інтерактивний мультимедійний комплекс INTECH - 1 шт., мультимедійна дошка - 1 шт., клонки - 1 шт. (ауд. 207)

Педагогіка вищої школи	навчальна дисципліна	<i>ПВШ.pdf</i>	PKnJvhg/7Okj1AVIUvB08hfM0dgPii6rPxaO3X6cv8=	комп'ютер - 1 шт., інтерактивний мультимедійний комплекс INTECH - 1 шт., мультимедійна дошка - 1 шт., проектор переносний - 1 шт., переносний екран - 1 шт., клонки - 1 шт. (ауд.202) Наукова бібліотека НУЧК імені Т.Г.Шевченка, читальна зала №1 репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpri.edu.ua:8080/jspui/)
Сучасні інформаційні технології та методика застосування комп'ютерної техніки у навчальному процесі та наукових дослідженнях	навчальна дисципліна	<i>Сучасні політичні технології.pdf</i>	DEXpO+HZxUyFdCnaJ/U95c2kRfuYotHeJ9/2C/Uupnk=	кабінет комп'ютерної та звукозаписувальної техніки (ауд.301) комп'ютери - 13 шт., проектор переносний - 1 шт., переносний екран - 1 шт.
Іноземна мова за професійним спрямуванням	навчальна дисципліна	<i>Іноземна мова.pdf</i>	v1w9YCGKp125I+04jZxIR3tYBmj6redLTMdkFs5ZTwU=	Наукова бібліотека НУЧК імені Т.Г.Шевченка, читальна зала №1 репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpri.edu.ua:8080/jspui/) Ноутбук - 1 шт., колонки - 1 шт.
Сучасні політичні технології	навчальна дисципліна	<i>Сучасні політичні технології.pdf</i>	DEXpO+HZxUyFdCnaJ/U95c2kRfuYotHeJ9/2C/Uupnk=	Ноутбук - 1 шт., інтерактивний мультимедійний комплекс INTECH - 1 шт., мультимедійна дошка - 1 шт., (ауд. 206)
Менеджмент освіти	навчальна дисципліна	<i>Менеджмент освіти.pdf</i>	3aDrx55DvSouuoQYyZKChmifrvK7PUDDa2kJDmHKUso=	Наукова бібліотека НУЧК імені Т.Г.Шевченка, читальна зала №1 репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpri.edu.ua:8080/jspui/) Ноутбук - 1 шт., інтерактивний мультимедійний комплекс INTECH - 1 шт., мультимедійна дошка - 1 шт., клонки - 1 шт. (ауд. 207)
Методика наукового дослідження	навчальна дисципліна	<i>Методика НД.pdf</i>	AXp8NedAEkpIloQA/ZKMwVCeUMuivovU2AicOhckMgs=	Наукова бібліотека НУЧК імені Т.Г.Шевченка, читальна зала №1 репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpri.edu.ua:8080/jspui/) Ноутбук - 1 шт., інтерактивний мультимедійний комплекс INTECH - 1 шт., мультимедійна дошка - 1 шт., клонки - 1 шт. (ауд. 207)
Правові основи вищої школи	навчальна дисципліна	<i>ПОВШ.pdf</i>	sIh3n3AMep97oDOfvnOrmSi+jo/IhxqBk4HhmoqGE3Y=	Ноутбук - 1 шт., проектор переносний - 1 шт., переносний екран - 1 шт., колонки - 1 шт., ноутбук - 1 шт. . (ауд. 203)
Філософія освіти	навчальна дисципліна	<i>Філософія освіти.pdf</i>	TLwFeUCWTNs+29/3rE5njIMET/RbLGz5WvRKcdQwauM=	Ноутбук - 1 шт., проектор переносний - 1 шт., переносний екран - 1 шт., колонки - 1 шт., ноутбук - 1 шт. . (ауд. 309)
Методика викладання історії у ЗВО	навчальна дисципліна	<i>МВІ у ЗВО.pdf</i>	ngzw22w9+zKCRBvBRhLdFYppqFkGYtmxNaXx2eqbWYms=	Наукова бібліотека НУЧК імені Т.Г.Шевченка, читальна зала №1 репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpri.edu.ua:8080/jspui/) Ноутбук - 1 шт., інтерактивний мультимедійний

комплекс INTECH - 1 шт.,
мультимедійна дошка- 1 шт.,
клонки - 1 шт.
(ауд. 207)

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
345932	Янченко Тамара Василівна	Професор, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом доктора наук ДД 006884, виданий 11.10.2017, Диплом кандидата наук ДК 036321, виданий 12.10.2006, Атестат доцента 12ДЦ 022135, виданий 23.12.2008	28	Інноваційні освітні технології	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 30 підпунктам 1, 2, 3, 10, 11, 13, 16, 17 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
66907	Горошко Юрій Васильович	Завідувач Кафедри, Професор, Основне місце роботи	Природничо-математичний факультет	Диплом доктора наук ДД 002012, виданий 04.07.2013, Диплом кандидата наук КН 004470, виданий 25.01.1994, Атестат доцента ДЦАР 004456, виданий 30.10.1996, Атестат професора 12ПР 010981, виданий 29.09.2015	29	Сучасні інформаційні технології та методика застосування комп'ютерної техніки у навчальному процесі та наукових дослідженнях	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 30 підпунктам 2, 3, 4, 7, 8,, 10, 13,14, 15,17 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
166679	Грищенко Олександра Петрівна	Старший викладач кафедри права, філософії та політології, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Українсько-Російський інститут (філія) МДВУ, рік закінчення: 2009, спеціальність:	5	Правові основи вищої школи	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 30 підпунктам 2, 15, 17 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
148123	Кулик Ірина Олександрівна	Доцент кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін, Основне місце	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, рік закінчення: 1984, спеціальність:	26	Педагогіка вищої школи	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 30 підпунктам 2, 5, 9, 17, 18 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності

		роботи		, Диплом кандидата наук ДК 057641, виданий 10.02.2010, Атестат доцента 12ДЦ 029724, виданий 23.12.2011			
183876	Чорна Лариса Сергіївна	Доцент, Основне місце роботи	Філологічний факультет	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, рік закінчення: 1994, спеціальність: , Диплом кандидата наук ДК 011549, виданий 04.07.2001, Атестат доцента 02ДЦ 015175, виданий 19.10.2005	23	Філософія освіти	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 30 підпунктам 2, 7, 15, 16, 17 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
86787	Герасимчук Олександр Михайлович	Доцент кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом магістра, Київський національний економічний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: 150101 Державна служба, Диплом кандидата наук ДК 025946, виданий 22.12.2014	17	Менеджмент освіти	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 30 підпунктам 2, 15, 17 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
24824	Торубара Оксана Анатоліївна	Доцент, Основне місце роботи	Філологічний факультет	Диплом кандидата наук ДК 010785, виданий 30.11.2012, Атестат доцента 12ДЦ 041128, виданий 22.12.2014	19	Іноземна мова за професійним спрямуванням	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 30 підпунктам 2, 15, 17 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
59768	Боровик Анатолій Миколайович	Професор, завідувач кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Київський державний педагогічний інститут імені О.М.Горького, рік закінчення: 1975, спеціальність: , Диплом доктора наук ДД 005048, виданий 08.06.2006, Атестат професора 12ПР 004692, виданий 22.02.2007	37	Методика викладання історії у ЗВО	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 30 підпунктам 2, 3, 8, 11, 13, 17 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності

341038	Коваленко Олександр Борисович	Директор Навчально- наукового інституту історії та соціогумані- тарних дисциплін імені О.М. Лазаревськ ого, Основне місце роботи	Навчально- науковий інститут історії та соціогуманітар них дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом кандидата наук ИТ 004432, виданий 15.10.1980, Атестат професора 12ПР 005484, виданий 03.07.2008	29	Українське архівознавство	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 30 підпунктам 2, 3, 8, 9, 10, 11, 15, 17 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
3596	Веремейчик Олена Михайлівна	Доцент кафедри археології, етнології та краєзнавчо- туристично ї роботи, Основне місце роботи	Навчально- науковий інститут історії та соціогуманітар них дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Гомельським державним університетом імені Ф.Скорини, рік закінчення: 1988, спеціальність: , Диплом кандидата наук КН 005094, виданий 11.05.1994, Атестат доцента ДЦ 000321, виданий 11.05.2000	26	Польова археологія	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 30 підпунктам 1, 2, 4, 5, 8, 11, 15, 17 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
111175	Ячменіхін Константин Михайлович	Завідувач кафедри, професор кафедри всесвітньої історії та міжнародн их відносин, Основне місце роботи	Навчально- науковий інститут історії та соціогуманітар них дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Мордовський державний університет, рік закінчення: 1973, спеціальність: , Диплом доктора наук ДД 007943, виданий 10.02.2010, Атестат професора ПРАР 000172, виданий 31.03.1995	24	Історіографія всесвітньої історії	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 30 підпунктам 2, 4, 8, 10, 11,17 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
136243	Дятлов Володимир Олександров ич	Професор кафедри всесвітньої історії та міжнародн их відносин, Суміщення	Навчально- науковий інститут історії та соціогуманітар них дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Харківський державний університет імені О.М. Горького, рік закінчення: 1984, спеціальність: , Диплом доктора наук ДД 000352, виданий 01.11.1998, Диплом кандидата наук ИТ 008110, виданий 27.06.1984, Атестат доцента ДЦ 098264, виданий 15.04.1987,	30	Історична комунікологія	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 30 підпунктам 2, 3, 8, 9, 10, 11, 15, 17 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності

				Атестат професора ПР 000216, виданий 25.12.2000			
187163	Ясновська Людмила Василівна	Доцент кафедри історії України, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, рік закінчення: 1987, спеціальність: , Диплом кандидата наук ДК 061977, виданий 06.10.2010, Атестат доцента 12ДЦ 041837, виданий 26.02.2015	32	Історія Чернігово-Сіверщини	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 30 підпунктам 2, 8, 9, 11, 14, 16, 17 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
123754	Соломенна Тетяна Валеріївна	Доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, рік закінчення: 1998, спеціальність: , Диплом магістра, Дипломатична академія України при Міністерстві закордонних справ України, рік закінчення: 2012, спеціальність: , Диплом кандидата наук ДК 025237, виданий 16.09.2004, Атестат доцента 02ВЦ 013679, виданий 19.10.2006	20	Сучасні політичні технології	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 30 підпунктам 2, 3, 5, 15, 17 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
330753	Остряк Андрій Миколайович	Професор, завідувач кафедри археології, етнології та краєзнавчості - туристичної роботи, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, рік закінчення: 1996, спеціальність: , Диплом доктора філософії ДК 013387, виданий 08.02.2011, Диплом кандидата наук ДЦ 013387, виданий 13.02.2002, Атестат	19	Методика наукового дослідження	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 30 підпунктам 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 17 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<p><i>ПРН 5. Знання теоретичних і практичних основ інноваційних освітніх технологій, їх сутності та класифікацій, дидактичних принципів інноваційної освіти, основних положень та вимог до використання сучасних інноваційних технологій навчання.</i></p> <p><i>ПРН 16. Вміння використовувати різноманітні форми і методи навчання та виховання учнів і студентів у закладах освіти.</i></p> <p><i>ПРН 17. Вміння формувати у здобувачів освіти навички самостійної роботи.</i></p> <p><i>ПРН 19. Вміння складати та вести відповідну облікову та навчально-методичну документацію викладача закладу вищої освіти.</i></p> <p><i>ПРН 20. Вміння використовувати інноваційні технології навчання. Вміння організовувати та проводити навчальні дискусії, дебати, круглі столи, студентські та учнівські конференції, брифінги, а також вміння організовувати роботу здобувачів</i></p>	<p>☐</p>	<p>Сучасні інформаційні технології та методика застосування комп'ютерної техніки у навчальному процесі та наукових дослідженнях</p>	<p>Практичні методи навчання, Дослідницький метод навчання, Пошуковий метод.</p>	<p>Виконання самостійної роботи Усна відповідь на практичному занятті Творча робота Контрольні роботи Лабораторні роботи</p>

<p>освіти в малих групах. ПРН 33. Вміння організувати науково-дослідну діяльність, готувати наукові статті та доповіді з історичних і педагогічних наук на засадах академічної доброчесності, аналізувати інформаційні джерела. ПРН 34. Вміння та навички організовувати творчу, самостійну діяльність, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Вміння та навички створення проєктів та їх публічного захисту</p>				
<p>ПРН 2. Знання основних положень теорії навчання, методики викладання історії та правознавства/українознавства. ПРН 5. Знання теоретичних і практичних основ інноваційних освітніх технологій, їх сутності та класифікацій, дидактичних принципів інноваційної освіти, основних положень та вимог до використання сучасних інноваційних технологій навчання. ПРН 16. Вміння використовувати різноманітні форми і методи навчання учнів і студентів у закладах освіти. ПРН 17. Вміння формувати у здобувачів освіти навички самостійної роботи ПРН 20. Вміння використовувати інноваційні технології навчання в освітньому процесі.</p>	☐	<p>Інноваційні освітні технології</p>	<p>Інтерактивні методи навчання Словесні методи навчання (лекція, бесіда) Практичні методи навчання Проблемний виклад матеріалу Дослідницький метод навчання</p>	<p>Виконання самостійної роботи Усна відповідь на практичному занятті Участь у груповій роботі на практичному занятті Творча робота Контрольні роботи</p>

<p>Вміння організовувати та проводити навчальні (освітні) дискусії, дебати, круглі столи, студентські та учнівські конференції, брифінги тощо, а також вміння організовувати роботу здобувачів освіти в малих групах.</p>				
<p>ПРН 6. Знання основних тенденцій історичних і державотворчих процесів в Україні та світі; розвитку української національної ідеї, основних досягнень української державності та культури. ПРН 7. Знання історичних фактів і чинників, що вплинули на історичний розвиток українських земель. ПРН 8. Знання періодизації історіографії всесвітньої історії. ПРН 9. Знання наукових напрямів, наукових шкіл та наукових течій сучасної української історіографії. ПРН 17. Вміння формувати у здобувачів освіти навички самостійної роботи. ПРН 18. Вміння організовувати, проводити, оцінювати навчальну та виробничу практику студентів. ПРН 21. Вміння аналізувати явища культури та культурну спадщину України та світу на різних етапах їхнього історичного розвитку. ПРН 22. Вміння аналізувати та давати оцінку подіям, явищам і процесам регіональної історії (історії Чернігово-Сіверщини). ПРН 33. Вміння організувати науково-дослідну діяльність,</p>	<p>☐</p>	<p>Польова археологія</p>	<p>словесний метод (лекція, дискусія, бесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (мультимедійний); самостійна робота; науково-дослідна робота; науково-дослідна практика і написання атестаційної роботи магістра.</p>	<p>залік; - усне і письмове опитування; - індивідуальні завдання; - доповіді; - презентації виконаних завдань.</p>

<p>готувати наукові статті та доповіді з історичних і педагогічних наук на засадах академічної доброчесності, аналізувати інформаційні джерела.</p>				
<p>ПРН 6. Знання основних тенденцій історичних і державотворчих процесів в Україні та світі; розвитку української національної ідеї, основних досягнень української державності та культури. ПРН 7. Знання історичних фактів і чинників, що вплинули на історичний розвиток українських земель. ПРН 8. Знання періодизації історіографії всесвітньої історії. ПРН 9. Знання наукових напрямів, наукових шкіл та наукових течій сучасної української історіографії. ПРН 23. Вміння аналізувати сучасні глобальні проблеми людства. ПРН 24. Вміння пояснювати сучасну геополітичну карту світу та оцінювати стан міжнародних відносин. ПРН 25. Вміння аналізувати історичний процес у світі загалом та в Україні зокрема. ПРН 26. Вміння визначати та аналізувати актуальні проблеми історичної науки. ПРН 27. Вміння розуміти та інтерпретувати основні події національної історії в контексті загальноєвропейського історичного процесу. ПРН 28. Вміння давати оцінку проблемам сучасної української та світової історіографії. ПРН 29. Вміння</p>	<p>☐</p>	<p>Історична комунікологія</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Лекція • Дискусія • Практичні заняття • Тезування й анотування • Складання реферату • Науково-дослідна робота 	<ul style="list-style-type: none"> • Реферати • Творчі завдання • Участь у студентських конференціях • Оцінювання підготовки до семінарських занять <p>Під час підсумкового контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Залк

<p>оперувати термінами, які вживаються в педагогіці, в освіті, історії, історіографії тощо.</p>				
<p>ПРН 6. Знання основних тенденцій історичних і державотворчих процесів в Україні та світі; розвитку української національної ідеї, основних досягнень української державності та культури. ПРН 7. Знання історичних фактів і чинників, що вплинули на історичний розвиток українських земель. ПРН 8. Знання періодизації історіографії всесвітньої історії. ПРН 9. Знання наукових напрямів, наукових шкіл та наукових течій сучасної української історіографії. ПРН 21. Вміння аналізувати явища культури та культурну спадщину України та світу на різних етапах їхнього історичного розвитку. ПРН 22. Вміння аналізувати та давати оцінку подіям, явищам і процесам регіональної історії (історії Чернігово-Сіверщини).</p>	☐	<p>Історія Чернігово-Сіверщини</p>	<p>Словесний метод (лекція, дискусія, бесіда); практичний метод (практичні заняття); Наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); Робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); Відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні); Самостійна робота (розв'язання програмних завдань); Науково-дослідна робота студентів</p>	<p>Усне та письмове поточне опитування, Індивідуальні завдання; Доповіді; Студентські презентації виконаних завдань, Складання екзамену</p>
<p>ПРН 6. Знання основних тенденцій історичних і державотворчих процесів в Україні та світі; розвитку української національної ідеї, основних досягнень української державності та культури. ПРН 7. Знання історичних фактів і чинників, що вплинули на історичний розвиток українських земель. ПРН 8. Знання періодизації історіографії всесвітньої історії. ПРН 9. Знання наукових напрямів,</p>	☐	<p>Українське архівознавство</p>	<p>Словесні методи навчання (лекція, бесіда) Практичні методи навчання Дослідницький метод навчання</p>	<p>Виконання самостійної роботи Усна відповідь на практичному занятті Контрольні роботи Складання екзамену</p>

наукових шкіл та наукових течій сучасної української історіографії.
ПРН 30. Вміння та навички відслідковувати та розуміти сучасні наукові досягнення в галузі історії, археології, історіографії, педагогіки, методики викладання історії, правознавства, та знаходити нові джерела інформації, працювати з різними типами й видами джерел, розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію.
ПРН 31. Вміння визначати актуальні напрями історичних та педагогічних досліджень, виконувати оригінальні наукові дослідження.
ПРН 32. Вміння використання правил цитування та посилання на використані джерела й літературу на засадах академічної доброчесності, правил оформлення бібліографічного опису.
ПРН 33. Вміння організувати науково-дослідну діяльність, готувати наукові статті та доповіді з історичних і педагогічних наук на засадах академічної доброчесності, аналізувати інформаційні джерела.
ПРН 34. Вміння та навички організовувати творчу, самостійну діяльність, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Вміння та навички створення

<p>проектів та їх публічного захисту.</p>				
<p>ПРН 6. Знання основних тенденцій історичних і державотворчих процесів в Україні та світі; розвитку української національної ідеї, основних досягнень української державності та культури. ПРН 7. Знання історичних фактів і чинників, що вплинули на історичний розвиток українських земель. ПРН 8. Знання періодизації історіографії всесвітньої історії. ПРН 9. Знання наукових напрямів, наукових шкіл та наукових течій сучасної української історіографії. ПРН25. Вміння аналізувати історичний процес у світі загалом та в Україні зокрема. ПРН 26. Вміння визначати та аналізувати актуальні проблеми історичної науки. ПРН 27. Вміння розуміти та інтерпретувати основні події національної історії в контексті загальноєвропейського історичного процесу. ПРН 28. Вміння давати оцінку проблемам сучасної української та світової історіографії. ПРН 29. Вміння оперувати термінами, які вживаються в педагогіці, в освіті, історії, історіографії тощо.</p>	<p>☐</p>	<p>Історіографія всесвітньої історії</p>	<p>Словесний метод; Практичний метод; Робота з навчально-методичною літературою; Самостійна робота.</p>	<p>Реферати Презентації результатів виконаних завдань Творчі завдання Презентації та виступи на наукових заходах Допльвіді Під час підсумкового контролю: Залік</p>
<p>ПРН 1. Знання та розуміння структури вищої освіти в Україні, правових засад і менеджменту освіти. ПРН 2. Знання основних положень теорії навчання, методики викладання історії</p>	<p>☐</p>	<p>Методика викладання історії у ЗВО</p>	<p>За характером пізнавальної діяльності: аналітичні, індуктивні, дедуктивні; За рівнем самостійності навчальної діяльності: проблемного викладу і частково-пошукові; За характером сприйняття: словесні, наочні, практичні.</p>	<p>В ході поточного контролю використовуємо оцінювання: Індивідуальних завдань; Тестових завдань; Практичних завдань. В ході підсумкового контролю: Екзаменаційне (за підсумками вивчення курсу) Комплексний екзамен.</p>

та правознавства/українознавства.
ПРН 3. Знання основних напрямів діяльності, основних компонентів педагогічної культури викладача закладу вищої освіти.
ПРН 4. Знання змісту, планування та організації освітнього процесу у вищій школі.
ПРН 5. Знання теоретичних і практичних основ інноваційних освітніх технологій, їх сутності та класифікацій, дидактичних принципів інноваційної освіти, основних положень та вимог до використання сучасних інноваційних технологій навчання.
ПРН 6. Знання основних тенденцій історичних і державотворчих процесів в Україні та світі; розвитку української національної ідеї, основних досягнень української державності та культури.
ПРН 12. Знання сучасних підходів до викладання правознавства у закладах освіти, а також до організації консультацій з різних галузей права.
ПРН 14. Знання сучасних підходів до викладання українознавства у закладах освіти, а також до організації краєзнавчо-туристичної роботи.
ПРН 16. Вміння використовувати різноманітні форми і методи навчання та виховання учнів і студентів у закладах освіти.
ПРН 17. Вміння формувати у здобувачів освіти навички самостійної роботи.

<p><i>ПРН 18. Вміння організовувати, проводити, оцінювати навчальну та виробничу практику студентів.</i></p> <p><i>ПРН 19. Вміння складати та вести відповідну облікову та навчально-методичну документацію викладача закладу вищої освіти.</i></p> <p><i>ПРН 20. Вміння використовувати інноваційні технології навчання. Вміння організовувати та проводити навчальні дискусії, дебати, круглі столи, студентські та учнівські конференції, брифінги, а також вміння організовувати роботу здобувачів освіти в малих групах.</i></p>				
<p><i>ПРН 1. Знання та розуміння структури вищої освіти в Україні, правових засад і менеджменту освіти.</i></p> <p><i>ПРН 2. Знання основних положень теорії навчання, методики викладання історії та правознавства/українознавства.</i></p> <p><i>ПРН 3. Знання основних напрямів діяльності, основних компонентів педагогічної культури викладача закладу вищої освіти.</i></p> <p><i>ПРН 4. Знання змісту, планування та організації освітнього процесу у вищій школі.</i></p> <p><i>ПРН 5. Знання теоретичних і практичних основ інноваційних освітніх технологій, їх сутності та класифікацій, дидактичних принципів інноваційної освіти, основних положень та вимог до використання сучасних інноваційних</i></p>	☐	<p>Педагогіка вищої школи</p>	<p>Комплекс методів: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний метод, частково-пошуковий або евристичний методи, дослідницький.</p>	<p>Виконання самостійної роботи Усна відповідь на практичному занятті Участь у груповій роботі на практичному занятті Творча робота Складання екзамену</p>

технологій навчання.

ПРН 12. Знання сучасних підходів до викладання правознавства у закладах освіти, а також до організації консультацій з різних галузей права.

ПРН 14. Знання сучасних підходів до викладання українознавства у закладах освіти, а також до організації краєзнавчо-туристичної роботи.

ПРН 15. Вміння використовувати знання щодо законодавчого та нормативно-правового забезпечення освіти, специфіки професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.

ПРН 16. Вміння використовувати різноманітні форми і методи навчання та виховання учнів і студентів у закладах освіти.

ПРН 17. Вміння формувати у здобувачів освіти навички самостійної роботи.

ПРН 18. Вміння організовувати, проводити, оцінювати навчальну та виробничу практику студентів.

ПРН 19. Вміння складати та вести відповідну облікову та навчально-методичну документацію викладача закладу вищої освіти.

ПРН 20. Вміння використовувати інноваційні технології навчання. Вміння організовувати та проводити навчальні дискусії, дебати, круглі столи, студентські та учнівські конференції, брифінги, а також вміння організовувати

<p>роботу здобувачів освіти в малих групах. <i>ПРН 33.</i> Вміння організувати науково-дослідну діяльність, готувати наукові статті та доповіді з історичних і педагогічних наук на засадах академічної доброчесності, аналізувати інформаційні джерела. <i>ПРН 34.</i> Вміння та навички організовувати творчу, самостійну діяльність, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Вміння та навички створення проектів та їх публічного захисту.</p>				
<p><i>ПРН 3.</i> Знання основних напрямів діяльності, основних компонентів педагогічної культури викладача закладу вищої освіти. <i>ПРН 5.</i> Знання теоретичних і практичних основ інноваційних освітніх технологій, їх сутності та класифікацій, дидактичних принципів інноваційної освіти, основних положень та вимог до використання сучасних інноваційних технологій навчання. <i>ПРН 17.</i> Вміння формувати у здобувачів освіти навички самостійної роботи. <i>ПРН 33.</i> Вміння організувати науково-дослідну діяльність, готувати наукові статті та доповіді з історичних і педагогічних наук</p>	☐	<p>Іноземна мова за професійним спрямуванням</p>	<p>Практичні методи навчання, Дослідницький метод навчання, Пошуковий метод.</p>	<p>Виконання самостійної роботи Усна відповідь на практичному занятті Творча робота Контрольні роботи</p>

<p>на засадах академічної доброчесності, аналізувати інформаційні джерела. ПРН 34. Вміння та навички організувати творчу, самостійну діяльність, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Вміння та навички створення проектів та їх публічного захисту.</p>				
<p>ПРН 6. Знання основних тенденцій історичних і державотворчих процесів в Україні та світі; розвитку української національної ідеї, основних досягнень української державності та культури. ПРН 7. Знання історичних фактів і чинників, що вплинули на історичний розвиток українських земель. ПРН 17. Вміння формувати у здобувачів освіти навички самостійної роботи. ПРН 18. Вміння організувати, проводити, оцінювати навчальну та виробничу практику студентів. ПРН 23. Вміння аналізувати сучасні глобальні проблеми людства. ПРН 24. Вміння пояснювати сучасну геополітичну карту світу та оцінювати стан міжнародних відносин. ПРН25. Вміння аналізувати історичний процес у світі загалом та в Україні зокрема. ПРН 26. Вміння визначати та аналізувати актуальні проблеми</p>	<p>☐</p>	<p>Сучасні політичні технології</p>	<p>Навчальна дисципліна СПТ активно застосовує словесний метод під час лекційних та практичних занять. Практичний метод застосовується в проведенні окремих тем, які опановуються здобувачами освіти за модераторської участі викладача. Виконання практичних завдань і підготовка самостійної роботи вимагає наявності навичок конспектування, рецензування та складання виступів. Під час навчального процесу навчальної дисципліни СПТ активно використовуються інформаційні технології, комп'ютерні засоби навчання і широке залучення інтернет-ресурсів. Лекційні та практичні заняття частково чи повністю відбуваються з використанням відеотехніки, демонстрації презентацій тощо.</p>	<p>Підготовка до практичних занять передбачає підготовку індивідуальних проектів, передбачених планом. В ході проведення практичних занять використовуються колективні методи роботи з елементами колективного оцінювання та самооцінювання. Самостійна робота запланована як підготовка презентацій виконаних тематичних завдань. Підсумковою формою оцінювання є екзамен.</p>

<p>історичної науки. <i>ПРН 27. Вміння розуміти та інтерпретувати основні події національної історії в контексті загальноєвропейського історичного процесу.</i> <i>ПРН 30. Вміння та навички відслідковувати та розуміти сучасні наукові досягнення в галузі історії, археології, історіографії, педагогіки, методики викладання історії, правознавства, та знаходити нові джерела інформації, працювати з різними типами й видами джерел, розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію.</i> <i>ПРН 32. Вміння використання правил цитування та посилання на використані джерела й літературу на засадах академічної доброчесності, правил оформлення бібліографічного опису.</i></p>				
<p><i>ПРН 1. Знання та розуміння структури вищої освіти в Україні, правових засад і менеджменту освіти.</i> <i>ПРН 3. Знання основних напрямів діяльності, основних компонентів педагогічної культури викладача закладу вищої освіти.</i> <i>ПРН 4. Знання змісту, планування та організації освітнього процесу у вищій школі.</i> <i>ПРН 5. Знання теоретичних і практичних основ інноваційних освітніх технологій, їх сутності та класифікацій, дидактичних принципів інноваційної освіти, основних положень та вимог</i></p>	☐	<p>Менеджмент освіти</p>	<p>Словесний метод; Практичний метод; Робота з навчально-методичною літературою; самостійна робота.</p>	<p>Складання заліку тестування перевірка виконання самостійних робіт</p>

<p>до використання сучасних інноваційних технологій навчання. ПРН 15. Вміння використовувати знання щодо законодавчого та нормативно-правового забезпечення освіти, специфіки професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи. ПРН 17. Вміння формувати у здобувачів освіти навички самостійної роботи. ПРН 18. Вміння організовувати, проводити, оцінювати навчальну та виробничу практику студентів. ПРН 19. Вміння складати та вести відповідну облікову та навчально-методичну документацію викладача закладу вищої освіти.</p>				
<p>ПРН 6. Знання основних тенденцій історичних і державотворчих процесів в Україні та світі; розвитку української національної ідеї, основних досягнень української державності та культури. ПРН 7. Знання історичних фактів і чинників, що вплинули на історичний розвиток українських земель. ПРН 9. Знання наукових напрямів, наукових шкіл та наукових течій сучасної української історіографії. ПРН 10. Знання та розуміння теорії, методики і методології наукових досліджень у сфері історичних і педагогічних наук на засадах академічної доброчесності. ПРН 21. Вміння аналізувати явища</p>	☐	<p>Методика наукового дослідження</p>	<p>Вирішення проблемних ситуацій, моделювання окремих етапів наукової діяльності, аналіз кращих практик дослідчених вчених в галузі історії</p>	<p>Поточний контроль Підсумковий контроль</p>

культури та культурну спадщину України та світу на різних етапах їхнього історичного розвитку.

ПРН 22. Вміння аналізувати та давати оцінку подіям, явищам і процесам регіональної історії (історії Чернігово-Сіверщини).

ПРН 23. Вміння аналізувати сучасні глобальні проблеми людства.

ПРН 24. Вміння пояснювати сучасну геополітичну карту світу та оцінювати стан міжнародних відносин.

ПРН 25. Вміння аналізувати історичний процес у світі загалом та в Україні зокрема.

ПРН 26. Вміння визначати та аналізувати актуальні проблеми історичної науки.

ПРН 27. Вміння розуміти та інтерпретувати основні події національної історії в контексті загальноєвропейського історичного процесу.

ПРН 28. Вміння давати оцінку проблемам сучасної української та світової історіографії.

ПРН 30. Вміння та навички відслідковувати та розуміти сучасні наукові досягнення в галузі історії, археології, історіографії, педагогіки, методики викладання історії, правознавства, та знаходити нові джерела інформації, працювати з різними типами й видами джерел, розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію.

ПРН 31. Вміння визначати актуальні напрями

<p>історичних та педагогічних досліджень, виконувати оригінальні наукові дослідження. <i>ПРН 32. Вміння використання правил цитування та посилання на використані джерела й літературу на засадах академічної доброчесності, правил оформлення бібліографічного опису.</i> <i>ПРН 33. Вміння організувати науково-дослідну діяльність, готувати наукові статті та доповіді з історичних і педагогічних наук на засадах академічної доброчесності, аналізувати інформаційні джерела.</i></p> <p><i>ПРН 34. Вміння та навички організовувати творчу, самостійну діяльність, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Вміння та навички створення проектів та їх публічного захисту.</i></p>				
<p><i>ПРН 1. Знання та розуміння структури вищої освіти в Україні, правових засад і менеджменту освіти.</i> <i>ПРН 3. Знання основних напрямів діяльності, основних компонентів педагогічної культури викладача закладу вищої освіти.</i> <i>ПРН 10. Знання та розуміння теорії, методики і методології наукових досліджень у сфері історичних і педагогічних наук на засадах академічної доброчесності.</i></p>	☒	<p>Правові основи вищої школи</p>	<p>Словесний метод під час лекційних та практичних занять, Дослідницький та пошуковий методи.</p>	<p>Усна відповідь, тестові завдання, реферативні роботи, доповіді, складання заліку.</p>

<p><i>ПРН 15. Вміння використовувати знання щодо законодавчого та нормативно-правового забезпечення освіти, специфіки професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.</i></p>				
<p><i>ПРН 1. Знання та розуміння структури вищої освіти в Україні, правових засад і менеджменту освіти.</i> <i>ПРН 3. Знання основних напрямів діяльності, основних компонентів педагогічної культури викладача закладу вищої освіти.</i> <i>ПРН 9. Знання наукових напрямів, наукових шкіл та наукових течій сучасної української історіографії.</i> <i>ПРН 17. Вміння формувати у здобувачів освіти навички самостійної роботи.</i> <i>ПРН 18. Вміння організовувати, проводити, оцінювати навчальну та виробничу практику студентів.</i> <i>ПРН 19. Вміння складати та вести відповідну облікову та навчально-методичну документацію викладача закладу вищої освіти.</i></p>	☒	<p>Філософія освіти</p>	<p>Словесний метод під час лекційних та практичних занять, Дослідницький та пошуковий методи.</p>	<p>Усна відповідь, тестові завдання, реферативні роботи, доповіді, складання заліку.</p>
<p><i>ПРН 6. Знання основних тенденцій історичних і державотворчих процесів в Україні та світі; розвитку української національної ідеї, основних досягнень української державності та культури.</i> <i>ПРН 7. Знання історичних фактів і чинників, що вплинули на історичний розвиток українських земель.</i> <i>ПРН 17. Вміння формувати у</i></p>	☐	<p>Археологічна практика</p>	<p>Інтерактивні методи навчання Практичні методи навчання Дослідницький метод навчання</p>	<p>Виконання самостійної роботи Участь у груповій роботі Творча робота Складання заліку Захист практики</p>

<p>здобувачів освіти навички самостійної роботи. <i>ПРН 18.</i> Вміння організовувати, проводити, оцінювати навчальну та виробничу практику студентів. <i>ПРН 33.</i> Вміння організувати науково-дослідну діяльність, готувати наукові статті та доповіді з історичних і педагогічних наук на засадах академічної доброчесності, аналізувати інформаційні джерела.</p>				
<p><i>ПРН 6.</i> Знання основних тенденцій історичних і державотворчих процесів в Україні та світі; розвитку української національної ідеї, основних досягнень української державності та культури. <i>ПРН 7.</i> Знання історичних фактів і чинників, що вплинули на історичний розвиток українських земель. <i>ПРН 16.</i> Вміння використовувати різноманітні форми і методи навчання та виховання учнів і студентів у закладах освіти. <i>ПРН 17.</i> Вміння формувати у здобувачів освіти навички самостійної роботи. <i>ПРН 18.</i> Вміння організовувати, проводити, оцінювати навчальну та виробничу практику студентів. <i>ПРН 19.</i> Вміння складати та вести відповідну облікову та навчально-методичну документацію викладача закладу вищої освіти. <i>ПРН 20.</i> Вміння використовувати інноваційні</p>	<p>☐</p>	<p>Педагогічна практика у ЗВО</p>	<p>Інтерактивні методи навчання Практичні методи навчання Дослідницький метод навчання</p>	<p>Виконання самостійної роботи Участь у груповій роботі Творча робота Складання заліку Захист практики</p>

<p>технології навчання. Вміння організовувати та проводити навчальні дискусії, дебати, круглі столи, студентські та учнівські конференції, брифінги, а також вміння організовувати роботу здобувачів освіти в малих групах.</p> <p>ПРН 34. Вміння та навички організовувати творчу, самостійну діяльність, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Вміння та навички створення проєктів та їх публічного захисту.</p> <p>ПРН 35. Вміння застосовувати на практиці знання і розуміння сутності та змісту правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.</p> <p>ПРН 37. Вміння організовувати освітню діяльність здобувачів освіти з українознавства.</p> <p>ПРН 38. Вміння організовувати краєзнавчо-туристичну роботу.</p>				
--	--	--	--	--